

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

**CITIȚI
IN ACEST
NUMĂR:**

**Producția
și automatizarea**

de Ilie Papadache
(pag. 3)

Pagini de amintiri

de Nikolai Tihonov
(pag. 8)

**Spre adâncurile
Pământului**

de prof. dr. Grigore Răileanu
(pag. 9)

Cvartetul vocal „Akkord”, din R. S. S. Gruzină, cântă pe scenele de estradă ale Moscovei

IN PAGINA 6-7:

O CARTE
ÎN CARE
PALPITĂ
PULSUL PLANETEI

de Boris Buzilă

Două lumi
stau
față în față

de V. Smoleanski

ANUL XVII

48
(872)

1 decembrie 1961

12 PAGINI, 1 LEU

Vizitînd Expoziția unională de arte plastice

La Moscova, în sala Manejului, este deschisă în prezent Expoziția unională de arte plastice.

Această expoziție încheie un ciclu de numeroase și importante manifestări ale artiștilor plastici din toate republicile unionale, cuprinzînd selecțiunea celor mai valoroase creații realizate în ultimii ani, peste 3.000 de lucrări, picturi în ulei, panouri decorative în diferite tehnici, sculpturi (inclusiv statui monumentale), gravură, grafică de șevalet, afiș, ilustrație și scenografie.

Predomină tematica contemporană. Actualitatea sovietică este reflectată în diferitele ei aspecte. Constructorii comunismului din toate regiunile țării sînt înfățișați în viața de toate zilele, în momentele încordate ale muncii eroice, în numeroase compoziții, în portrete. Peisajul variat al „continentului” U.R.S.S. apare în deplina sa bogăție și frumusețe.

Serghei Gherasimov este prezent cu o expresivă compoziție cu temă revoluționară. „Prima dimineață a lui Octombrie” înfățișează crucișătorul „Aurora” în zorii istoricele zile, pe apele Nevel, acolo de unde a pornit insurecția armată. Pe panoul opus, Gherasimov expune o suită de peisaje cu o atmosferă prin excelență lirică, în care natura pămîntului rus este redată în toată splendoarea sa.

Un alt maestru îndrăgit de amatorii de artă din țara noastră este pictorul Alexandr Deineka. Viziunea sa monumentală, puterea de convingere a imaginilor sale se continuă și în recentele lucrări cu caracter decorativ din expoziție.

Chelji Korjev impune prin fiziionomia caracteristică pictate, în special, prin figura comunistului care ridică steagul roșu în timpul luptei de stradă, imagine centrală a unui triptic. Sugestivă prin concepția ei este de asemenea compoziția „Pictor”, (un artist care lucrează pe trotuarele Parisului).

„Comisarii din Baku”, compoziție amplă (200x400) de Albert Papikian, sumbră și sobră, impresionează prin atmosfera și sentimentul pe care îl degajă.

„Cu Lenin” înfățișează ideea legăturii dintre marele conducător și popor. Pictorul Vladimir Serov reușește o transpunere complexă a sensului urmării, caracter distincte, forță și dinamică. Acestea reliefează pe Lenin și masa de oameni individualizați cari îl înconjoară, în plin mers și avînt.

Artiștii din R. S. S. Ucraineană îmbină tradițiile realiste cu elementele specifice izvorite din arta populară ucraineană. De asemenea apar semne ale tendinței innoitoare, de reflectare a ineditului din viața sovietică, prin forme artistice expresive corespunzătoare.

De la arta Republicilor Socialiste Sovietice Ucraineană și Moldovenească în care respiră voioșia și atmosfera colorată a stepei, a regiunilor maritime sudice, urmează cea a republicilor baltice. Arta de aci poartă amprenta puternică a oamenilor și a locurilor nordice. Totul apare mai sobru, mai dur, culoarea, formele și liniile sînt mai severe, mai categorice. Toate genurile sînt prezente, de la compoziție tematică la natură moartă. Ani războiului servesc mereu noi subiecte. Caracterul epic al acestor imagini ample cu desfășurări mari de oameni și întinderi este susținut de atmosfera dramatică, prin tipurile energice ale luptătorilor. („Partizanii din Latgalia” de Pinar Mitrewiș; „Salut Riga” de Semen Ghelberg).

Evgheni Vucetici, cunoscut pe plan internațional ca autor al unor mari opere monumentale, apare în expoziție ca un desăvîrșit portretist. Bustul lui Jacques Duclos sau cel al lui S. V. Iliușin ilustrează complex personalitatea celor portretizați.

Portretele sînt numeroase în expoziție. Aceasta reflectă preocuparea dominantă de a cunoaște și reflecta profilul psihologic al omului nou. „Zidărita” cioplită în granit de către Liudmila Kremnieva, realizată în linii simple și expresive, prezintă o personalitate cu putere generalizatoare. Se poate vedea cum concepția decorativă nu împunează posibilitățile de a exprima convingător un conținut de sentimente și idei.

Mihail Anikulin expune un ciclu de portrete. Se relevă înțelegerea profilului sufletesc al lui Cehov și prizna prin care scriitorul a redat lumea infinită de drame și caractere omenești. Portretul lui Cehov poartă imprimat acel umor trist, caracteristic umanismului său.

Sculptura în granit intitulată „Crescătoare de porci” de lituanianul N. Gai-

V. IUTKUNAS:

(Linogravură de la Expoziția unională de arte plastice).

Voi fi mulgătoare!

galante demonstrează că nu există subiecte cari să nu poată naște mari opere de artă. Un tip obișnuit, o muncitoare agricolă cu toate caracteristicile ei. Dar ce putere în descrierea unei fiziionomii, ce viziune în conceperea formei statuii, văzute ca un bloc masiv, căruia i-a dat o atît de autentică viață!

Pentru a autentici notațiile despre sculptură trebuie remarcate bustul uriaș al lui Lenin sculptat de Al. Kibelnikov și figura alegorică aparținînd aceluiași artist.

Grafica este reprezentată prin mai puține lucrări, dar selecțiunea este de cea mai înaltă valoare artistică.

Cicluul „Aceasta nu trebuie să se mai întimplă” al lui Boris Ivanovici Prorokov înfățișează o suită de desene de o deosebită vigoare în exprimare. Fiecare desen este un manifest care cheamă și convinge.

Anatoji Borodin într-o serie de lino-gravuri despre viața crescătorilor de reni și despre tundra aduce o viziune inedită. Pornind parca de la tehnica populară de a decupa modele din hirtie sau siluete, el realizează compoziții armonioase în care jocul de negru și alb, arabescul liniilor și suprafețele dau imaginea unui tzaier.

Artiștii din R.S.S. Armeană, din R.S.S. Azerbaidjeană și Gruzină aduce elemente inedite și valoroase, pline de forță și avînt. În R. S. S. Armeană există un grup foarte numeros de artiști, cu personalități creatoare bine distincte. Pictura se evidențiază în general prin factura sa luminoasă și colorată. Martiros Sarian, pictor de renume mondial, își continuă activitatea sa în ciuda vîstei foarte înaintate, cu multă vigoare. Se evidențiază portretul făcut marelui scriitor Ilya Ehrenburg.

Dintre artiștii R.S.S. Azerbaidjeană se relevă tînarul și talentatul pictor Fair Salahov. În expoziție, el prezintă: o compoziție „Brigada de reparații din industria de petrol”, portretul compozitorului Kara-karaev și un valoros peisaj industrial.

Șirul neîntrerupt al celor care cercetează expoziția găsește larg ilustrate marrețele izei ale comunismului în creația actuală a artiștilor sovietici. Etapă nouă în desfășurarea artei realismului socialist, expoziția demonstrează că artiștii au pornit cu încredere pe drumul arătat de Programul Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, elaborat de Congresul al XXII-lea al P.C.U.S.: „Linia principală în dezvoltarea literaturii și artei este întărirea legăturilor cu viața poporului, ogîndirea veridică și la un înalt nivel artistic a bogatei și variatei realități socialiste, exprimarea inspirată și vie a ceea ce este nou, cu adevărat comunist și demascarea a tot ce se opune progresului societății”.

Jack Brutaru

I piesă cu trei personaje: soțul, soția și prietenul soțului.

Un autor burghez ar fi făcut din acest trio o variantă, mai mult sau mai puțin originală, a banalului triumfi conjugal, unică și nesecată inspirație pentru autorii teatrului boulevardier, teatrul unicului accesoriu: patul — cum l-a definit cîndva Firmin Gemier. Fără îndoială că o astfel de piesă ar fi urmărit modul mai direct sau mai indirect în care soția, atrasă din ce în ce mai mult de farmecul prietenului și, poate, neglijată de soțul preocupat de treburile sale profesionale, ar fi alunecat pe panta adulterului. Este, desigur, una din variantele posibile.

Dar piesa cu trei personaje, care se cheamă „Cred în tine”, este scrisă de un dramaturg sovietic, Vadim Korostîlev, cunoscut autor al unor piese pentru copii, în care mijloacele specifice basmului sînt minuite cu multă pricepere și fantezie în scopuri educative. Korostîlev a creat de data aceasta un basm pentru oameni mari, la fel de plin de învățăminte. Este un basm care n-are nimic miraculos. Mai bine zis, ceea ce ar putea fi miraculos este de fapt un rezultat al acțiunii oamenilor, dovedind puterea lor uriașă de a transforma visul și fantezia în realitate. Clasicul „triumf” a căpătat în piesa lui Korostîlev noi valențe, noi semnificații, de fapt un nou conținut. Pentru că viața oamenilor sovietici, despre care ne vorbește piesa lui Korostîlev, are cu totul alt conținut decît viața oamenilor din societatea bazată pe exploatarea celor ce muncesc. Acest nou conținut al vieții își dezvoltă frumusețea pas cu pas în comedia lirică „Cred în tine”.

Povestea pare dintre cele mai banale. O tînară pe-reche — el e arhitect, ea arhitectă — se întoarce de la ofiterul stării civile, purtînd în suflet dragostea, elanul tuturor începuturilor, optimism. Un mic accident declanșează, însă, prima ceartă conjugală, dînd astfel semnalul care marchează sfîrșitul poeziei dragostei și începutul prozei căsniciei. Împotriva acestei proze militează Korostîlev în piesa sa, folosind armele gingașe ale umorului și poeziei, impletind convenționalismul situațiilor cu veridicitatea analizei psihologice, într-un joc în care spectatorul se lasă antrenat cu cea mai deplină încredere. Aici se află unul din secretele artei lui Korostîlev. El își propune o situație cît se poate de neverosimilă:

soțul își întâlnește soția în biroul directoarei trustului de construcții și, nerecunoscînd-o, o ia drept însăși directoarea. De aci tot șirul de încurcături pline de haz în care autorul ne atrage, făcîndu-ne să urmărim cu interes amuzat peripețiile și să așteptăm cu curiozitate deznodămîntul, fără să protestăm împotriva neverosimilului situației. De ce? Pentru că, în mod constant, acceptăm convenția propusă de autor, ca într-un joc care începe cu „să zicem că” sau „ce-ar fi dacă”, după care, convenția inițială fiind acceptată, totul se desfășoară în modul cel mai verosimil.

În piesa lui Korostîlev convenția nu e gratuită. Ea se impune spectatorului cu necesitate, datorită semnificațiilor cu care autorul a înzestrat-o. Voloarea n-o recunoaște pe Irina, nu din pricina toaletei strălucitoare pe care aceasta o poartă, ci din pricina transfigurării lăuntrice pe care aceasta a suferit-o sub influența îndemnurilor lui Serghei. Căci Serghei, prietenul soțului, departe de a fi cucernic banal

Fantezie și realitate

„CRED ÎN TINE”

de Vadim Korostîlev

(La teatrul „Lucia Sturdza Bulandra”)

care încearcă să profite de deruta soției neglijate, ajută, dimpotrivă, la restabilirea echilibrului conjugal zdruncinat, investind-o pe cenușărea modernă nu cu toaletă scinteiitoare și caleașcă urasă de libelule, ci cu puterea de nebiruit a încrederii în sine însăși. Și această investiție poartă în piesă întreaga aparatură exterioară a basmului, care nu este decît haina poetică în care autorul și-a îmbrăcat lecția de înțelepciune. Sub această aparatură, foarte transparentă de altfel, circula ideile prețioase ale timpului nostru, care face parte din conținutul nou al vieții oamenilor sovietici: munca privită ca izvor de bucurie și de elan creator, grija pentru bunăstarea și fericirea omului, încrederea în om, în femeie, capacitatea de dăruire pentru binele altuia.

Spectacolul prezentat pe scena „Filimon Sirbu” a Teatrului „Lucia Sturdza Bulandra”, pune în valoare calitățile de poezie și umor ale piesei, transmițîndu-i spectatorului cu claritate intențiile educative ale autorului. În același timp, spectatorul are prilejul să descopere calitățile regizorale ale lui George Carabin, aflat cu acest spectacol la prima sa manifestare pe acest tîrim (bineînțeles în afara activității sale didactice în cadrul Institutului de teatru).

Reușita spectacolului începe cu decourile expresive, moderne și pline de poezie ale regretatului Toni Gheorghiu, a cărui moarte înseamnă o grea pierdere pentru teatrul românesc. Combinînd panourile simple și mobile cu fundaturile proiectate, Toni Gheorghiu a realizat un cadru poetic și sugestiv.

În acest cadru, G. Carabin a condus cu mîină sigură și delicată interpretii, spre reliefaarea celui joc a fanteziei și realității, pe care autorul ni l-a propus ca punct de plecare. La rîndul lor, cei trei interpreți — Lucia Mara, Mircea Albulescu și Adrian Georgescu — s-au integrat de minune acestui joc, atrăgîndu-l și pe spectator să participe cu bună dispoziție și interes.

În rolul Irinei, Lucia Mara dezvoltă prețioase calități de comediantă, simț al umorului și sublimere spirituală a replicii, gingașie și sensibilitate în nuanțarea pasajelor lirice. Drumul eroinei către cucerirea personalității, a încrederii în sine însăși, a fost marcat de interpretă în etapele sale esențiale, poate uneori cu o pedală în plus pe notele sentimentale, poate nu cu suficientă putere de transfigurare, dar cu farmec și cu perspectiva împlinirii.

Mircea Albulescu, cu dezinvolvura sa cunoscută, a realizat rolul soțului stăpînit încă de prejudecata „domnului și stăpînului”, dar capabil de sensibilitate și tandrețe atunci cînd acestea îi sînt solicitate cu inteligență și stimulate în mod firesc. Adrian Georgescu, un actor care joacă prea puțin, i-a dat contabilului-poet Serghei înfățișarea ștearsă a omului care rămîne totdeauna cu „un bilet în plus”, dar în același timp căldura și sensibilitatea „vrăjitorului” modern, nuanțînd replicile poetice, fără a fi suficient ajutat de glasul puțin voalat, nu destul de flexibil și de expresiv.

Margareta Bărbuță

La hidrocentrala Novosibirsk de pe riul Obi, sala mașinilor a deservită de numai doi oameni.

PRODUCȚIA ȘI AUTOMATIZAREA

Un important fenomen care caracterizează procesele de producție din U.R.S.S. în ultimii ani îl constituie introducerea pe scară tot mai largă a calculatoarelor electronici.

În această ordine de idei, o realizare recentă o reprezintă sistemul automat de comandă — cu ajutorul calculatoarelor — a dispozitivelor de presare ale laminorului reversibil de laminare la cald. Calculatorul electronic dirijează deplasarea cilindrilor superiori, calculează și comandă vitezele și supraveghează regimul de temperatură în așa fel, încât cantitatea de energie termică acumulată în semifabricate să fie cea corectă, ceea ce are drept rezultat faptul că, în momentul ieșirii lui din cuptor, semifabricatul a acumulat cantitatea de căldură necesară pentru tot timpul desfășurării procesului.

Mașinile de calcul denumite MARS, asigură controlul procesului de producție prin măsurarea și înregistrarea valorilor parametrilor, a limitelor prescrise pentru acești parametri, precum și a abaterilor care intervin pe parcurs. Înregistrarea abaterii se face pe o cartelă comună întregului proces specificându-se timpul, punctul respectiv și valoarea ei. Într-un anumit caz, mașina aceasta a reușit să controleze 200 de puncte de temperatură, pentru care motiv ea este larg folosită mai ales în industria chimică, de pildă în procesele de fabricare a pieselor de cauciuc, materialelor plastice, preselor cu încălzire electrică, etc. etc.

Cercetările întreprinse în ultimul timp în Uniunea Sovietică au condus și la automatizări ale unor procese de producție care, deși nu corespund întru totul noțiunii de automatizare complexă, reprezintă totuși un pas important spre această fază finală. Printre ele se numără automatizarea în procesele de ardere, în secția de spălare, în secția uscare-absorbție etc. Cu o asemenea automatizare fabrica, în ansamblul ei, dispune de peste 1.700 puncte controlate.

Mari perspective de dezvoltare în ce privește automatizarea o are cîntărirea materialelor solide și lichide, cîntărire care prezintă un deosebit interes în multe procese de producție chimice. Astfel, într-o uzină din Dnepropetrovsk a fost instalat un utilaj special pentru cîntărirea automată selectivă a componentelor unui amestec necesar producției de cauciuc. Această cîntărire realizează comanda programatică a procesului de cîntărire, efectuând cîntărirea cu precizia necesară, introduce materialele în dispozitivele de amestec și comandă procesul de amestec conform regimului stabilit. Dar să dăm un exemplu și în ce privește o linie de producție în masă, și anume în domeniul fabricării contoarelor monofazate. Principala problemă în automatizarea operațiilor de reglare și verificare a acestor contoare o constituie crearea unui flux tehnologic continuu, de la asamblare și pînă la ambalare. O asemenea linie automatizată a fost dată în folosință la uzina LEMZ, ea fiind calculată pentru fabricarea a 2.600 contoare zilnic. Rezultatele obținute au fost satisfăcătoare: s-a redus la minimum timpul auxiliar și pierderea de timp cu transportul în diferitele secții de reglare, au fost economisite însemnate suprafețe de lucru și a fost considerabil redusă durata ciclului de producție.

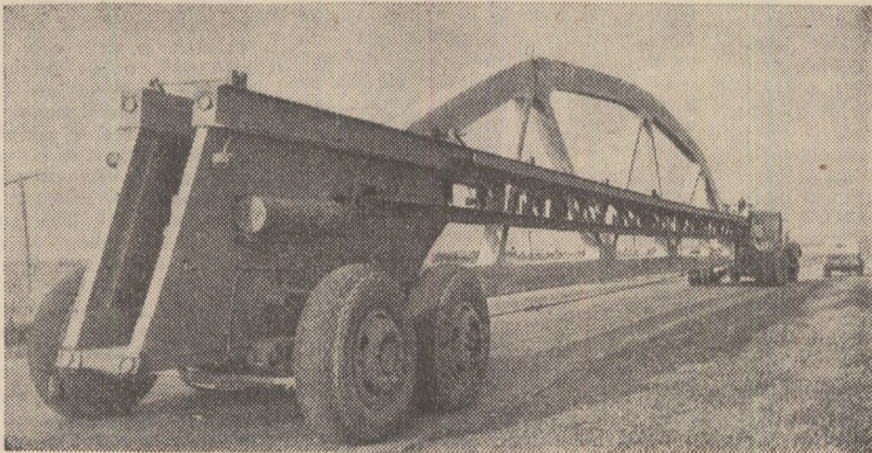
În țara noastră, datorită documentației furnizate de Uniunea Sovietică a devenit posibilă producția de aparatură de automatizare destinată, de pildă, căilor ferate. Ne referim la aparatură denumită S.C.B., care servește la stabilirea automată a itinerariilor în stațiile de cale ferată. Modernizarea aparatură sovietică cu care va fi dotat centrul de dispeceri Brașov va permite comandarea

stațiilor de pe linia Brașov-Predeal fără intervenția personalului local. Aparatura, în a cărei componență intră elemente moderne cum sînt semiconductorii ne va fi pusă la dispoziție de către Uniunea Sovietică, după care va fi asimilată în țară, pentru deservirea altor centre de dispeceri prevăzute în planul de dezvoltare al căilor ferate.

Automatizarea se dovedește deosebit de eficientă în procesul de triere a vagoanelor. Datorită mașinilor electronice de calcul, vagoanele sînt triate automat după destinație, în vederea formării garniturilor într-o direcție sau alta. Automatizarea desfaceării trenurilor și a formării de noi garnituri cuprinde următoarele operațiuni: reglarea automată a vitezei convoaielor, manevrarea automată a macazelor în funcție de parcurșurile necesare și telecomanda locomotivei pentru reglarea vitezei de împingere. Introducerea unui astfel de sistem de automatizare în stația de triere Losinoostrovskia a dat rezultate deosebit de bune.

În U.R.S.S., automatizarea este folosită intens și în domeniul extracției petroliere și de gaz metan, unde s-a obținut o reducere a personalului cu peste 40% și reducerea timpului de staționare al sondelor. În același timp productivitatea sondelor a crescut. Calculele tehnico-economice dovedesc că investițiile privind automatizarea făcute în sectorul extractiv pot fi recuperate în maximum doi ani și jumătate. În clipa de față, atenția oamenilor de știință sovietici este însă concentrată asupra automatizării unor procese tehnologice noi, care necesită o automatizare complexă. În această categorie intră realizarea sticlei plastice, a unor noi aliaje cu proprietăți deosebite, a cuptoarelor ciclonice, arderea în pat fluidizat, elaborarea de noi metode de extragere a metalelor etc.

Separat de automatizarea întreprinderilor existente, în Uniunea Sovietică se iau măsuri pentru accelerarea proiectării și construirii de întreprinderi experimentale în fiecare ramură a economiei naționale. Sarcina principală a acestor întreprinderi, dotate cu automatizare complexă, va fi generalizarea automatizării complexe a întreprinderilor industriale din întreaga economie națională. În același timp savanții sovietici prevăd o largă utilizare a ciberneticii, mașinilor de calcul electronic și dispozitivelor de comandă automată în procesele de producție de ansamblu.

Așa se face transportul elementelor prefabricate din beton armat.

Toate aceste mașini de calcul vor îndeplini în procesele tehnologice funcții de comandă complicate, pe care pînă acum le îndeplinea omul. În felul acesta se va reduce consistent personalul de deservire ocupat pînă acum cu comanda acestor procese și, în plus, procesul de producție va fi menținut la regimuri optime de funcționare.

Vastele perspective pe care Programul P.C.U.S. le deschide construcției comuniste vor asigura o largă dezvoltare și automatizării, aplicării practice a acestei științe noi în toate ramurile de producție sovietice.

Ilie Papadache

Secretarul Comisiei de automatizare a Academiei R.P.R.

Acolo unde domnesc
betonul prefabricat.

Industrializarea construcțiilor

Uriașele succese dobîndite de poporul sovietic în dezvoltarea economică a patriei sale, menționate în Raportul de activitate al C.C. al P.C.U.S. prezentat de tovarășul N. S. Hrușciov la Congresul al XXII-lea al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, confirmă pe deplin justetea politicii de industrializare dusă de Uniunea Sovietică.

În construcții, ca și în celelalte ramuri ale economiei U.R.S.S., industrializarea a atins un înalt nivel de dezvoltare. Industrializarea construcțiilor, baza progresului tehnic în construcții și condiția îmbunătățirii radicale a tuturor indicilor tehnico-economici, s-a dezvoltat cu precădere pe linia folosirii pe scară largă a elementelor prefabricate, a mecanizării complexe a tuturor proceselor de producție, a folosirii unei tehnologii moderne și a organizării lucrărilor după metoda în flux.

A fost creată, pe baze complet noi, industria elementelor de construcție din beton prefabricat, a cărei producție a ajuns acum la aproape 40.000.000 m³, față de 5.300.000 m³ în 1955. În prezent, în U.R.S.S. se produce mai mult beton armat prefabricat decît în S.U.A., Anglia, Franța și R. F. G. luate la un loc. Iar în planul de 7 ani este prevăzută, în continuare, creșterea rapidă a producției elementelor din beton armat prefabricat.

În același timp, nivelul de prefabricate al clădirilor și construcțiilor a crescut de la 20% în 1953, la 40% în 1958. Spre sfîrșitul septenaliului, el va atinge 60%. Conform prevederilor, începînd din 1965, jumătate din clădirile de locuit vor fi construite din panouri mari (elemente prefabricate de pereți și planșee de mărimea unei camere). Din astfel de panouri au fost ridicate numeroase clădiri de locuit și social-culturale construite la Moscova, Leningrad, Minsk, Kiev, Novosibirsk ca și în multe alte orașe sovietice.

Betonul armat prefabricat a căpătat o largă răspîndire mai ales la construcțiile clădirilor industriale; el este folosit de asemenea cu succes la construcțiile miniere — pentru sprijinirea galeriilor orizontale și a puțurilor verticale, — și la construcțiile energetice. De pildă, în Uniunea Sovietică au fost date în exploatare mari corpuri de clădiri realizate din prefabricate la centralele termoelectrice din Leningrad și alte orașe. Din elemente prefabricate de beton armat au fost montate clădiri la centralele hidro-electrice de la Kremenciug, Kaunas etc. Un mare volum de beton prefabricat a fost folosit și la construirea barajului deversor al hidrocentralei de la Bratak ca și la alte construcții hidrotehnice de acest gen, iar în ultimii ani elementele din beton prefabricat au căpătat o largă răspîndire în construcțiile necesare transporturilor cum sînt stîlpii pentru rețelele aeriene, tubingurile pentru captarea tunelurilor, traversele de beton armat ș.a.

Ținînd seama de importanța industrializării construcțiilor, Plenara C.C. al P.C.U.S. din iunie 1959 a arătat necesitatea lărgirii în continuare a producției betonului armat prefabricat și în primul rînd, a celui de rezistență superioară. În prezent, mai mult de jumătate din cantitatea de beton armat prefabricat este produsă în fabrici mari, mecanizate, dotate cu mașini specializate.

Trebuie să arătăm aici că în Uniunea Sovietică ridicaerea nivelului tehnic și specializarea producției în întreprinderile de beton armat prefabricat, au permis creșterea productivității muncii, în medie de 3 ori în comparație cu 1953, mărirea producției pe suprafața de producție de 2—2,5 ori, iar reducerea prețului de cost cu circa 30%.

Mecanizarea și automatizarea, direcția cea mai importantă a progresului tehnic în construcții, a înregistrat de asemenea un progres deosebit în U.R.S.S. Datorită creșterii rapide a parcului de utilaje de construcții, la cea mai mare parte a lucrărilor de construcții a fost complet terminată mecanizarea parțială și crește rapid nivelul de meca-

nizare complexă a lucrărilor care cer un volum mare de muncă.

O deosebită importanță pe linia industrializării construcțiilor o prezintă organizarea științifică a producției, și aplicarea unei tehnologii avansate. Folosirea metodei de lucru în flux, a tehnologiei obligatorii reglementate pe baza fișelor tehnologice reprezintă principalele forme de organizare științifică a producției, aplicate de constructorii sovietici.

Mărețul program al partidului comunist al Uniunii Sovietice, adoptat la Congresul al XXII-lea al P.C.U.S., pune în fața constructorilor sovietici noi sarcini de o deosebită amploare și importanță. Astfel, uriașul program privind construcția de locuințe prevede sporirea spațiului locativ pe întreaga țară, în decurs de 20 ani, de aproximativ 3 ori. Volumul mediu anual al construcției de locuințe va trebui să crească de la circa 135.000.000 m³ suprafață locativă totală în anii 1961—1965, la 400.000.000 m³ în 1976—1980; realizarea acestui uriaș volum de lucrări este posibilă numai pe baza unei largi industrializări a construcțiilor.

Ing. St. Gheorghită

Director adjunct științific la Institutul de cercetări în construcții și economie construcțiilor.

Vă prezentăm Palatul Congreselor

- De ce a fost construit în incinta Kremlinului:
- 400.000 de metri cubi și peste 800 de săli și încăperi
- Instalații pentru traduceri în 29 de limbi
- Emisiuni de radio și televiziune

Făurit din marmoră albă ca zăpada și sticlă transparentă ca diamantul, Palatul Congreselor, cu liniile lui armonioase, răspindește noaptea o mare de lumini, strălucind feeric alături de turnurile înegrite de vreme și de zidurile crenelate ale Kremlinului, de cupola aurie a clopotniței lui Ivan cel Groaznic, de catedralele Uspenski, Arhanghelski și Blagovescenski, de Arsenal și de alte monumente străvechi.

De ce s-a hotărât ca Palatul Congreselor să fie construit în incinta Kremlinului?

Iată ce ne-a declarat arhitectul-șef al orașului Moscova, Mihail Vasilievici Posohin, conducătorul grupului de ingineri și arhitecți.

— Construirea noii clădiri în incinta vechiului Kremlin are o profundă semnificație. De-a lungul multisecolarei sale istorii, Kremlinul a fost de multe ori reconstruit. Diferitele epoci și-au lăsat amprentele asupra stilului său arhitectonic. Dar toate clădirile înălțate aici, în diverse perioade, au alcătuit până la urmă un ansamblu încheiat, unic prin valoarea și frumusețea lui artistică.

Dar Kremlinul din Moscova nu este numai un remarcabil monument istoric și arhitectonic. Kremlinul este inima capitalei Uniunii Sovietice, un loc strâns legat de primele zile ale creării statului sovietic, de viața și activitatea marelui Lenin. Tocmai aici trebuia înălțat Palatul Congreselor — clădire care simbolizează tot ce este înaintat, progresist, caracteristic societății noastre socialiste.

O sarcină grea i-a revenit colectivului de arhitecți. În primul rând trebuiau determinate just proporțiile noii clădiri, lucru important spre a nu diminuea impresia produsă de capodoperele arhitecturii ruse aflate în imediată apropiere.

Treizeci și cinci de metri, aceasta poate fi înălțimea maximă a clădirii — au spus arhitecții. În acest caz palatul se va armoniza perfect cu celelalte monumente din incinta Kremlinului. Apoi le-a venit ideea de a mări clădirea nu în înălțime, ci în adâncime, cu cincisprezece metri, adică cu aproximativ cinci etaje ale unei case de locuit moderne.

Munca de planificare mai era îngrunată și de faptul că această clădire trebuia să aibă o destinație variată și să dispună de cel mai modern utilaj. În afară de congrese și conferințe, sala de spectacole a Palatului, cu o capacitate de 6000 de locuri, trebuia să fie folosită și pentru diferite festivaluri și spectacole de teatru, operă, balet, concerte, precum și ca sală de cinematograful pentru cinemascop și pentru peliculă lată.

În afară de sala de spectacole, în clădire există și o sală de recepții cu 2.500 de locuri. În timpul vacanței de iarnă va străluci aici pentru copii un brad uriaș, iar tineretul va putea petrece la tradiționalele bari. Foaierile, culoarele, garderobebele încăpătoare, încăperile pentru corpul diplomatic, camerele destinate — în timpul congreselor —

prezidiului și presei, scena și toate încăperile auxiliare și tehnice încintă privirea prin forma lor simplă, prin liniile lor armonioase și prin confortul pe care-l oferă.

Interesantă din punct de vedere arhitectonic este sala de recepții, situată deasupra celei de spectacole. Podeaua sălii se prezintă în formă de terase, ceea ce creează o bună vizibilitate. Pentru o bună izolare acustică, planșul despărțitor dintre cele două săli este dublu și prevăzută cu amortizoare speciale.

Noul palat se leagă cu Marele palat al Kremlinului prin două coridoare. Încăperile rezervate delegaților și oaspeților se leagă între ele în afară de trepte, prin scări rulante, iar încăperile destinate artiștilor și personalului de serviciu, prin lifuri.

Sala de spectacole și scena sînt înzestrate cu cel mai modern utilaj tehnic. Cele 4.000 de locuri pentru delegați, situate la parter și în amfiteatrul sălii de spectacol, precum și locurile de la balcon rezervate oaspeților sînt prevăzute cu o instalație care traduce cuvîntările rostite la tribună în 29 de limbi. Este semnificativ faptul că sala de ședințe a O.N.U. nu asigură traducerea într-un număr atît de mare de limbi. În sala de spectacole există un sistem de difuzoare montate în spătarul fotoliilor.

Scena sălii de spectacole este ceva mai mare decît aceea a Teatrului Mare și este prevăzută cu utilaj modern. Ea are o instalație de ridicare și coborîre a decorului și o scenă turnantă. După încheierea ședințelor, cu ajutorul unor mecanisme speciale, locurile destinate prezidiului congresului pot fi foarte repede transformate fie într-o avanscenă obișnuită, fie într-o fosă pentru orchestră, ceea ce permite folosirea scenei nu numai pentru spectacole de teatru ci și pentru concerte. Cortina este îmbrăcată în frunze cizelate din metal. În centrul compoziției artistice de pe cortină se află un basorelief reprezentîndu-l pe Vladimir Ilici Lenin.

Din Palatul Congreselor se pot face emisiuni de radio și televiziune.

De aici delegații la congres pot vorbi la telefon cu orice oraș din Uniunea Sovietică, iar ziaristii au posibilitatea să transmită știri în orice colț al globului.

La finisarea interiorului clădirii au fost folosite diferite materiale de bună calitate, printre care aluminiu și materiale plastice.

Remarcabil este faptul că acest palat, cu un volum de peste 400.000 metri cubi și cu mai bine de 800 de săli și camere, a fost construit în aproximativ un an. Eroismul în muncă al constructorilor și montorilor s-a bucurat de o înaltă apreciere din partea C.C. al P.C.U.S. și a Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. care le-au adresat un călduros salut.

**B. Dubrovîn
P. Melnikov**

Cu spărgătorul de gheață atomic „Lenin“

La capătul unei curse fără precedent

Străbăteam ultimele mîle... S-ar putea să pară ciudat, dar timp de aproape două luni am dus mult dorul apei. Pe tot traseul am fost înconjurați numai de ghețuri.

Spărgătorul de gheață a trebuit să ia cu asalt icebergurii mari, să navigheze prin cîmpuri de gheață — elastică asemenea unui arc de oțel și veche de doi ani — să străbată masive compacte de gheață. Dar cu toate aceste greutăți, numele mîndru al lui Lenin a navigat de-a lungul întregului țarm arctic: mai întîi de la apus la răsărit, ajungînd la meridianul 180, iar apoi la latitudinile mari ale Arcticii atîngînd 82 de grade latitudine nordică.

Spărgătorul nostru de gheață atomic a străbătut strîmtoarea Sannikov, care este extrem de îngustă, stabilînd recordul celei mai tîrzii navigații prin strîmtoarea Vilkițki, care este aproape permanent plină de ghețuri groase și primejdioasă pentru navigație în orice anotimp al anului. La mijlocul lunii noiembrie, adică cu o lună mai tîrziu decît se obișnuiește prin aceste locuri, spărgătorul de gheață atomic „Lenin“ a străbătut Marea Laptev și Marea Karsk.

La dezlegarea tainelor Arcticii, lucrarea colectivelor unui număr de o sută de stațiuni polare, risipite pe țărmul nordic al continentului și pe diferite insule. Dar chiar și insulele cele mai nordice nu se află mai sus de paralela 82. Pe întinderile de necaprins ale Oceanului Înghețat de Nord funcționează numai două stațiuni științifice în derivă aparținînd Uniunii Sovietice. Cei cîțiva lucrători științifici care se află aici desfășoară o muncă neobosită, cu adevărat plină de eroism. Cercetările științifice nu conținese o clipă: nici pe viscol și ger, nici în bezna nopții arctice sau de-a lungul zilei polare, atît de lungi și istovitoare. Dar stațiunile în derivă nu sînt decît două. Firește, numărul lor ar fi putut să fie sporit, dar întreținerea este foarte costisitoare. Trebuia deci găsit un alt mijloc, mult mai simplu și mai puțin costisitor, pentru a sîbi oceanul „să vorbească“. Ceea ce a reușit să facă inginerul sovietic Iuri Konstantinoviț Alexeev. El a

construit o centrală radiometeorologică automată în derivă (C.R.M.A.D.), care emite singură în eter informații despre temperatura aerului, presiunea atmosferică și despre direcția și forța vîntului. În afară de C.R.M.A.D., Alexeev a mai construit și niște balize radio, care, deși sînt mai simple, ajută totuși la obținerea de informații prețioase din bazinul arctic central. Nici o țară, care se ocupă de studierea Arcticii, nu dispune de asemenea aparate. Cuvîntul „C.R.M.A.D.“ a intrat în literatura științifică universală.

Spărgătorul de gheață atomic „Lenin“, care a efectuat într-o perioadă atît de tîrzie, o cursă fără precedent în regiunea nord-estică a Arcticii, a primit sarcina ca la întoarcere, să debarce pe marginea masivelor compacte de gheață stații radiometeorologice automate în derivă. Această misiune a fost îndeplinită cu succes.

În timp ce spărgătorul de gheață își încheia cursa, radiotelegraștii se și instalaseră la stațiile radiometeorologice. În membranele căștilor se auzea țacănitul alfabetului morse. Ascultați-l cu atenție radiotelegraștii, vorbește oceanul! Vitejii noștri băieți îl silese să-și dezvăluie tainele.

La un moment dat, l-am rugat pe căpitanul Gheorghii Osipoviț Kononoviț, care navighează de mai bine de treizeci de ani să-și spună părerea despre această cursă fără precedent:

— Niciodată, în istoria explorării Arcticii, nu s-a întîmplat ca o navă să fi navigat, într-o perioadă atît de tîrzie, de-a lungul întregului traseu al Căii Maritime de Nord și în ghețurile bazinului arctic central. Spărgătorul de gheață atomic „Lenin“ a străbătut peste 8.000 de mîle, dintre care aproape 6.000 printre ghețurile Arcticii.

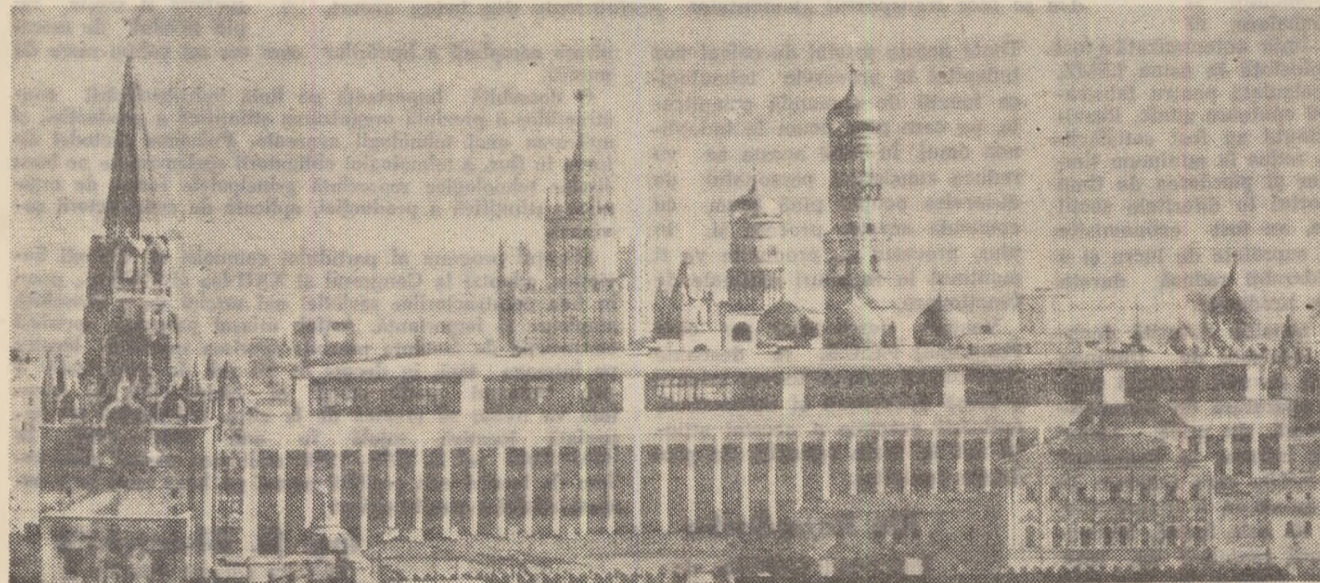
Cursa a arătat că pentru gigantul atomic nu există practic, piedici de neînlăturat. Cu acest prilej spărgătorul și-a demonstrat excepționalele sale calități. Toate serviciile existente pe vas au funcționat ireproșabil. Căci trebuie spus că în timpul navigației ne-a persecutat nu numai iarna, dar și întunecoasa noapte arctică. Am străbătut locuri care rămăseseră pînă astăzi pete albe pe hărțile de navigație. Dar și în aceste condiții grele, serviciul de navigație a fost la înălțime. Și nu întîmplător schimbul condus de ofițerul navigator comunist Perelighin a cîștigat înaltul titlu de schimb de muncă comunistă. Rezultate bune au obținut și alte trei schimburi de pe spărgător.

Echipajul a închinat această cursă celui de al XXII-lea Congres al partidului.

Acum nimem nu se mai îndoieste de utilitatea debarcării la Polul Nord, de pe spărgătorul de gheață atomic, a unor stațiuni științifice în derivă. Sîntem convinși de posibilitatea prelungirii, cu ajutorul spărgătorului de gheață atomic, a perioadei de navigație în Arctica.

La 22 noiembrie, spărgătorul de gheață atomic „Lenin“, nava amiral a Flotei polare, și-a încheiat cursa transarctică care a durat aproape două luni. Cursă care constituie o nouă victorie remarcabilă a științei și tehnicii sovietice, a voinței și curajului oamenilor sovietici.

Vi. Nikolaev

În ansamblul vechiului Kremlin, noua sală a Congreselor.

MOSCOVA — gazda celui de al V-lea Congres Sindical Mondial

Spre Moscova sint așteptate iarăși, în aceste zile, privirile milioane de oameni ai muncii din toate continentele. Capitala Sovietică, gazda apropiatului al V-lea Congres Sindical Mondial, a și început să-și primească oaspeții. Moscoviții înconjoară cu prietenie frățească pe solii organizațiilor sindicale ale oamenilor muncii din aproape întreaga lume, veniți la Congresul convocat și organizat de puternica Federație Sindicală Mondială, care sumără peste 107.000.000 de membri.

— Sistem fericit că vom vedea capitala glorioasă Uniunii Sovietice, orașul unde a avut loc de curând Congresul al XXII-lea al P.C.U.S., — au declarat delegații din Ghana, Guinea și Mali, atunci când au plecat spre Moscova.

Intrarea la Moscova a solilor mișcării sindicale progresiste din aproape 100 de țări de pe glob, este un eveniment extrem de important. Cei peste 1000 de delegați și observatori care vor lua parte, între 4 și 16 decembrie 1961, la cel de al V-lea Congres Sindical Mondial, sint purtătorii sentimentelor de stimă și admirație ale întregii omeniri muncitoare față de glorioșii oameni ai muncii sovietici, pionieri ai noului în toate domeniile vieții. În același timp, faptul că agenda intrărilor internaționale de răsunet, care au loc continuu la Moscova, se îmbogățește cu un nou eveniment, relevă că Uniunea Sovietică este tot mai evident centrul care polarizează forțele progresiste ale contemporaneității.

Al V-lea Congres Sindical Mondial este un eveniment așteptat cu viu interes de oamenii muncii și sindicatele de pretutindeni. El va fi o tribună largă și democratică a tuturor oamenilor muncii, indiferent de sistemul politico-social al țării de unde vin, de credințele lor religioase, de culoarea pielii, sau de partidul politic din care fac parte. Pregătirile intense care au loc de luni de zile în zeci de țări ale lumii, discutarea largă a documentelor elaborate de F.S.M. spre a fi supuse dezbaterii și aprobării Congresului, intensificarea puternică a luptelor muncitorești în țările capitaliste — sint fapte ce au demonstrat din plin marea ecou stîrnit în mase de cel de al V-lea Congres Sindical Mondial. O importanță caracteristică a pregătirilor este aceea că la Congres participă numeroase delegații ale mișcării sindicale neafiliate la F.S.M., ale unor organizații autonome, cit și o serie de delegați și observatori ai unor sindicate afiliate la C.I.S.L. (Confederația internațională a sindicatelor libere, ai cărei lideri de dreapta duc o politică scizionistă, contrară intereselor mișcării muncitorești). Între aceste țări amintim Japonia, Australia, Noua Zeelandă, Finlanda, Argentina. La Congres participă, de asemenea, organizația sindicală continentală Pan-Africană, recent constituită. Toate acestea sint dovezi concludente ale creșterii uriașe a curentului spre unitate sindicală largă pe plan internațional.

Interesul larg stîrnit de Congres în rîndurile maselor de zeci și zeci de milioane de oameni ai muncii din întreaga lume vadește concret creșterea puternică a influenței și prestigiului F.S.M., vadește concret hotărîrea nestămată a omenirii muncitoare de a interveni tot mai energic, prin forțele sale unite, la rezolvarea în interesul popoarelor a problemelor vitale ce frămîntă contemporaneitatea. Iată de ce au stîrnit o unanimă aprobare punctele de bază ale ordinii de zi a Congresului și anume: activitatea F.S.M. și sarcinile actuale ale organizațiilor sindicale în lupta pentru pace, împotriva imperialismului, pentru coexistență pașnică, pentru dezarmarea generală și totală, pentru satisfacerea revendicărilor economice și sociale ale oamenilor muncii, bărbați și femei, și dezvoltarea activității și solidarității organizațiilor sindicale în lupta popoarelor pentru lichidarea colonialismului.

Congresului îi vor fi supuse și două importante documente elaborate de F.S.M. Astfel, în iunie 1961, cea de a 40-a sesiune a Biroului Executiv al F.S.M. a adoptat „Proiectul Programului de acțiune sindicală în etapa actuală, pentru apărarea intereselor și drepturilor oamenilor muncii”, în care sint abordate principalele sarcini ale mișcării sindicale mondiale progresiste. Acest document a fost larg difuzat în cele cinci continente și discutat de milioane de oameni ai muncii, încăntate supunerii lui celui de al V-lea Congres. De asemenea, dezbaterii maselor i-a fost supus „Proiectul Cartei securității sociale” elaborat de Comisia sindicală internațională pentru securitatea socială, constituită din inițiativa Federației Sindicale Mondiale.

Veștile despre marile pregătiri ce se fac în lumea întreagă în vederea celui de al V-lea Congres Sindical Mondial sint primite de oamenii muncii din R. P. Română cu un sentiment de bucurie și încredere sporită în triumful unității mișcării sindicale internaționale, chează sigură a victoriei păcii și progresului social general.

P. Tătaru

Pe toate drumurile Uniunii Sovietice pulsează fără conținere o activitate vie, care nu cunoaște răgaz nici ziua, nici noaptea.

Balada omului

„Iată cum stau lucrurile cu noi, constructorii: locuim în barăci și construim cu minile noastre — uitați-vă, cu aceste mini (și aici, probabil că Valentin a întins spre adunare palmele lui puternice, aspre, fierbinți) case mari și luminoase. Apoi căpătăm ordin de repartizare pentru o locuință într-o astfel de casă. Așa înțelegem noi cuvîntul partidului: să construim comunismul și să căpătăm apoi cu mîndrie ordinul de repartizare care să ne dea dreptul să trăim în el”.

Cuvintele acestea le-a spus Valentin Elfimov, macaragiu pe șantierul Uzinei metalurgice din Siberia aposeană (Zapsib), la cea de a XII-a Plenară a C.C. al Comsomolului care și-a încheiat recent lucrările.

Un simplu macaragiu a exprimat prin aceste cîteva propoziții de o mare forță poetică crezul unei generații, programul de viață și muncă al unui întreg popor.

La plenară, care a dezbătut sarcinile Comsomolului în lumina istoricelor hotărîri ale celui de al XXII-lea Congres al P.C.U.S., s-au mai spus multe cuvinte frumoase, s-au citat multe fapte. Ele se gravează în conștiință prin simplitatea cu care dezvăluie mari atitudini, mari resorturi sufletești, noi caracteristici umane. Citindu-le, mi-a venit în minte, prin contrast, o însemnare a scriitoarei engleze Iris Murdoch: „Zugrăvim un om dezgolit, înconjurat de o lume înspăimîntătoare”.

Nici o orînduire pînă la socialism n-a îngăduit înflorirea deplină a personalității umane. Societățile s-au perindat transmitîndu-și una alteia un om mutilat, „dezgolit”. („Nu jigniți omul” — protesta eroul gorkian Satin). Dar secole și secole de-a rîndul generațiile au visat și așteptat un om nou care să-și poarte liber sub soare numele ce sună atît de mîndru. Și omul acesta trăiește azi firesc într-o lume pe care a creat-o cu minile, cu mîntea, cu inima lui și care la rîndul ei l-a creat. Despre acest om au vorbit la plenară reprezentanții organizațiilor comsomoliste din întreaga Uniune Sovietică — printre ei scriitorul Vladimir Poperecinii, confratele sovietic al doamnei Iris Murdoch —, despre acest om un alt confrate al ei, Vladimir Amlinski a scris o foarte emoționantă baladă. Baladă nu după canoanele clasice, ci pur și simplu un reportaj pe care l-a intitulat „Balada lui Valka Zikov”. De altfel nici Valka Zikov n-are dimensiunile legendare ale eroilor consacrați de baladă. Dar are în schimb dimensiunile reale ale eroilor contemporani ai luptei pentru comunism — eroi în ochii cărora focul lăuntric nu se domolește niciodată, eroi care rețusează frumusețea orașelor și satelor sau o făuresc din nou, eroi care își jertesc micile și marile conforturi personale pentru interesul colectiv, eroi care se autoperfecționează continuu.

Cînd avea 13 ani, pionierul moscovit Valka Zikov a dat în scris o declarație prin care își lua solemn angajamentul că nu va mai minți. Niciodată. Cu toate riscurile. Nu i-o ceruse nimeni și nici nu se știe cui îi era adresată. Probabil conștiinței lui. Precis conștiinței lui.

Valka a studiat istoria care îl pasiona. A terminat facultatea cu brio. O strălucită carieră didactică i se deschidea în față. Dar în Kazahstan, pe pămînturile desțelenite, se ducea bătălia pen-

tra pîine. Și Valka a plecat acolo. Nu l-o ceruse nimeni. Dimpotrivă. A plecat să predea istoria copiilor eroicilor desțelenitori. Dar în Kazahstan era nevoie de cadre de comsomoliști. Și Valka, renunțînd la pasiunea lui pentru istorie, în definitiv la visul vieții lui, s-a făcut activist de Comsomol. Fie iarnă, fie vară, bate stepa nestîrșită în lung și în lat pe drumuri proaste, poposînd din sovhoz în sovhoz, din așezare în așezare, doarme pe apucate — acolo, pe pămînturile trezite la viață, totul abia se construiește —, și noaptea, sacrificîndu-și din timpul și așa puțin de somn, scrie versuri.

Aceasta este balada lui Valka Zikov.

Dacă s-ar scrie și o baladă a lui Valentin Elfimov, ea ar suna cam așa:

Valentin Elfimov este din Altai. În 1954 cînd pe pămînturile înțelenite au apărut primele barăci — semne ale prezenței omului — avea 17 ani. N-a putut sta de o parte cînd mii de tineri de o vîrstă cu dînsul au început asaltul împotriva somnului milenar al pămîntului. Așa că a fost unul dintre întemeietorii sovhozului „Hlebordnii”. Prima brazdă, prima casă, prima recoltă... Și apoi, noua gospodărie întinsă pe o suprafață de 22.000 de hectare.

Dar cînd, în locul barăcilor, s-a ivit un orașel în toată puterea cuvîntului, Valentin s-a simțit atras de orizonturi noi, unde era mai greu și mai multă nevoie

de dînsul. Asta se întîmpla în 1958. Cu foarte de drum comsomolistă, a plecat să construiască Zapsib-ul.

Elfimov este azi fruntaș al muncii comuniste, stăpînește la perfecție cinci meserii și are de gînd să-și mai însușească alte cîteva. Darul lui personal făcut Congresului al XXII-lea al P.C.U.S. a fost îndeplinirea zilnică a normei cu 150 la sută și o economie zilnică de combustibil de 500 litri.

Iar în balada lui Iosif Iasinski, alt constructor al Zapsib-ului, s-ar spune că atunci cînd se discută dacă e bine să se treacă la sistemul de plată a salariilor fără casier, el a spus categoric: „E bine. Eu am să rămîn întotdeauna ultimul. Dacă n-or ajunge banii, apoi să fiu eu pîcîlîtul. Dar n-am să fiu”. Și, evident, n-a fost. Nici măcar o singură dată.

Și, în sfîrșit, despre Marat Liașciuk, secretarul comitetului de comsomol al șantierului noului centru academic de la Novosibirsk... S-ar aminti neapărat că lui Marat și comitetului său li s-a spus „echipajul romanticilor” fiindcă chiar de la prima ședință noul secretar Liașciuk a declarat: „Trebuie să luptăm împotriva plictiselii, a pasivității, a conformismului a rutinei, să promovăm noul, să nu ne temem de riscuri, să îndrăznim. Romanticismul vine numai la cei care caută mereu”.

Un secretar de comitet de comsomol și-a făcut din romanticism o lozincă. Și lozincă aceasta le-a dat oamenilor aripi.

...Balada lui Valka Zikov, a lui Valentin Elfimov, a lui Iosif Iasinski, a lui Marat Liașciuk... Să le dăm un titlu comun: balada Omului. A omului care construiește comunismul și așteaptă — cum spunea Valentin Elfimov — să capete cu mîndrie ordinul de repartizare care să-i dea dreptul să trăiască în el.

Iulia Scutaru

„LOZINCA
NOASTRĂ
ESTE
ROMANTISMUL”

rați la aceasta că volumul pro-
industriale în țările socialiste
nivelul antebelic de 5,7 ori.
vine astăzi mai mult de o tre-
producția industrială mondia-
omul mondial al socialismului
mbulu a ajuns din urmă siste-
ndial al capitalismului în ce
producția industrială pe cap
itor.

cifre

	1935	1960
...	23,3	35,1
... (oameni) ...	6,1	63
...	34,2	245
...	34,5	291
...	69,1	460
...	281	3.216
...	72	1.311
...	12,3	245
...	1,8	20
...	5,6	32,3

lașa nu stă pe loc. Și pentru a
tendințele evoluției, legile și
nivele întrecerii, e necesar să
alți indici — să determinăm
dezvoltării economice a celor
icipanții a competiției ritmurile
eștere a producției, a produc-
muncii și a gradului de asigu-
materială a populației.
im că în țara noastră pînă la

meniuul teoriei automatizării, o muncă,
care în unele privințe depășește limi-
tele atinse în S.U.A. Mii de oameni de
știință și ingineri sovietici sînt hotărîți
ca printr-un efort hotărîtor să introdu-
că teoria în producție".

„Business Week” ia ca exemplu de
înaltă automatizare uzina „Krasnii
proletari” unde se produc lunar mii de
strunguri din care o parte se vinde pe
piețele Occidentului. La uzina din Ce-
leabinsk, scrie „Business Week”, linia
automată de prelucrare a roților de
transmisie este comandată de un sin-
gur operator și cheltuielile pentru con-
struirea ei au fost recuperate la mai
puțin de un an de la instalarea liniei.
La uzina din Ulianovsk a intrat în 1951
în exploatare o linie automată pentru
producția de pistoane.

„Toate acestea, scrie revista, subli-
niază un fapt care poate avea conse-
cințe neabătute pentru businessmenii
americani. Rușii depun eforturi gigan-
tice pentru a schimba fața industriei
sovietice cu ajutorul automatizării;
treapta pe care o vor atinge va con-
stitui factorul principal în lupta lor
pentru a depăși S.U.A. ca cea mai
mare putere industrială din lume”.

La timpul său, respectabilul comen-
tator american Walter Lippman scria
ca răspuns la observațiile lui Bernard
Shaw cu privire la succesele Rusiei:
„A spune că Rusia a dobîndit succese
în domenii în care America a suferit
eșecuri, e ca și cum ai numi un copil
care cunoaște bine împărțirea, mai

apropiat U.R.S.S. va depăși
S.U.A. la indicii economici ge-
nerali”.

Producția și omul

Scriitorul francez M. Chadourne pre-
tindea că între producția în socialism

și producția în capitalism nu există
nici o deosebire. „Scopul determină
mijloacele — scria el, — Țelul este de
a ajunge din urmă și depăși industria
capitalistă. Producția își are legile și

logica sa, legi invariabile;
aceleași la Detroit ca și la
Magnitogorsk. Într-un vacarm
necontenit, se învîrt roți,
lovesc ciocane, fierbe oțelul,
se chinuie omul. Pentru om
s-a schimbat oare ceva?”
În 1960, directorul Institutu-
lui de statistică social-econ-
omică de pe lângă Universi-
tatea din Heidelberg (R.F.G.),
profesorul Rolph Wagenfuhr
il completa pe confratele său
spiritual din Franța scriind în
paginile lui „Frankfurter All-
gemeine” că, ritmurile înalte
ale dezvoltării economice în
Uniunea Sovietică se do-
bîndesc... pe seama consu-
matorului.

Nu, domnilor Chadourne,
Wagenfuhr și ceilalți! În
producția socialistă din Mag-
nitogorsk și producția capi-
talistă din Detroit, acționează
legi diferite, cu totul opuse.
Țelul nostru este omul, sa-
tisfacerea nevoilor lui mate-
riale și spirituale și nu setea
vreunui stăpîn hain, nu creș-
terea capitalului, care, după
expresia lui Marx, varsă prin
toți porii numai sînge și su-
doare. Și cu cit se rezolvă

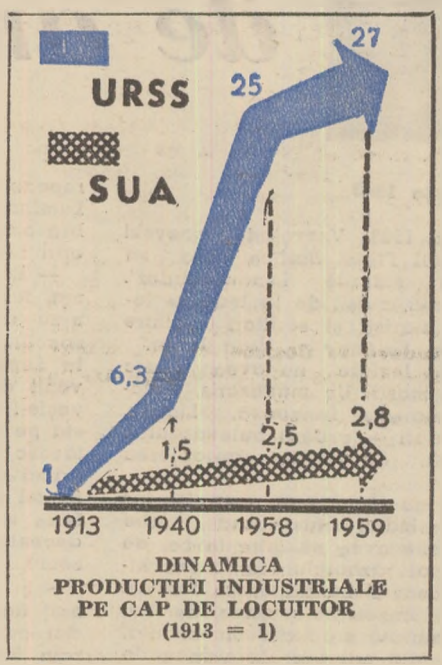
mai cu succes sarcinile dezvoltării e-
conomiei sovietice, cu atît mai îndeș-
tulat și mai civilizată trăiește fiecare
om al nostru.

● **Indicele cel mai generaliza-
tor al creșterii nivelului de trai
al poporului este dinamica veni-
tului național. În 1960, venitul
național al Uniunii Sovietice a
crescut de 27 de ori în compa-
rație cu nivelul anului 1913, în
timp ce în Statele Unite n-a creș-
cut decît de 3,5 ori, iar în An-
glia — de două ori.**

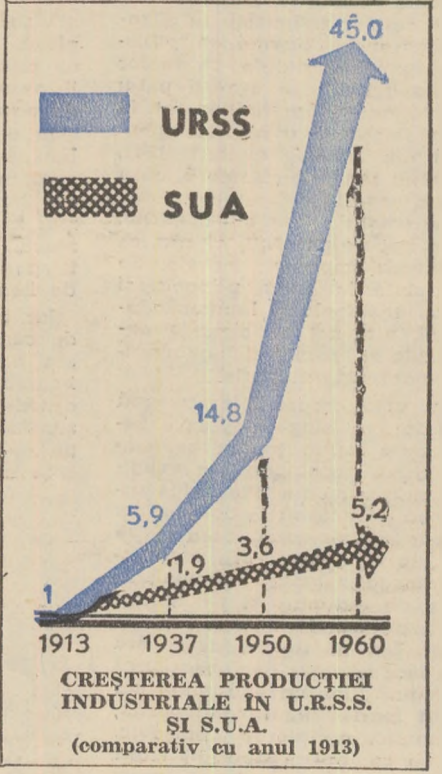
● **Venitul real al muncitorilor
din industrie și construcții (sala-
riul real, ținînd seama și de gra-
tuitatea învățămîntului și a asis-
tenței medicale, de pensii, de**

de Americii, Anglia, Franța,
R.F.G., Suedia, Olanda, Belgia și
Elveția luate la un loc.

Comunismul nu mai reprezintă un
viitor îndepărtat, ci țelul nemijlocit al
activității practice a oamenilor sovie-
tici. Vor mai trece vreo zece ani și lu-
mea întreagă va privi spre Uniunea
Sovietică ca spre societatea adevăra-
tului belșug, care a demonstrat ome-
nirii nivelul de trai cel mai înalt din

lume. Acesta este țelul partidului co-
muniștilor.
Pe bună dreptate, arăta N. S. Hrușciov
că nu prin intermediul războiului vom
răspîndi ideile comunismului. Practica
noastră, succesele concrete ale comu-
nismului, ideile comunismului traduse
în viață se vor înșuruba în conștiința

oamenilor, le vor trezi gîndurile și le
vor arăta că singura cale spre deplina
eliberare a omului și satisfacerea tu-
toror nevoilor materiale și spirituale
ale oamenilor este calea comunismu-
lui, calea luptei împotriva dominației
capitalismului, calea victoriei clasei

„Oua lumii stau pe gît în față”

din Octombrie, nivelul pro-
industriale pe cap de locuitor
de 13-14 ori mai mic decît în
Statele Unite; în 1960 nivelul era de
două ori mai mic. Față de
Uniunea Sovietică se produce de pe
la mult minereu de crom și
asbest, nichel, minereu de
cobalt, produc mai multe combine pen-
trule, zahăr, griu, secară, cartofi
de zahăr calculate pe cap
de locuitor.
Îndoim că în anii următori
se vor depăși și vom depăși
și în alte sectoare ale agri-
culturii. Volumul producției agricole
în Uniunea Sovietică reprezintă azi
cîmă din nivelul american, iar
în medii anuale de creștere din
Statele Unite au fost în U.R.S.S., de trei
ori mai mari decît în S.U.A.

care construiește comunismul
în țările noastre o serie de ramuri indus-
triale și foarte noi (radioelectroni-
ca, industria polimerilor, industria ato-
mică).

lăcrimări printre lacrimi
„Business Week” a inserat
în numerele sale un articol în
care vorbește despre progresul Uniunii So-
vietice în domeniul automatizării pro-
ducției. Specialiștii americani care au
vizitat recent Moscova, scriu
ajungînd la concluzia că oame-
nii sovietici cu depus în do-

bun matematician decît savantul care
întîmpină dificultăți în calculul inte-
gral”.

Dar ce mărturisește același Lippman
în 1960!

„S-ar putea ca țara noastră să nu
fie de loc mai slabă decît Uniunea So-
vietică, dar lucrul acesta nu-l cunoaște
nimeni cu precizie. Am început să ră-
mînem în urmă în ceea ce privește ca-
pacitatea națională, potențialul mili-
tar, cucerirea Cosmosului, ritmurile
comparative ale dezvoltării economice,
precum și în domeniul învățămîntului”.

Alți binecunoscuți ziaristi americani,
Joseph Alsop, scria la 27 septembrie
1960 folosind termeni și mai tăioși:

„Cu excepția Australiei și Noii Zee-
lande, pe globul pămîntesc nu există
regiuni în care să nu se constate o
scădere simțitoare a prestigiului ame-
rican și creșterea corespunzătoare a
prestigiului sovietic”.

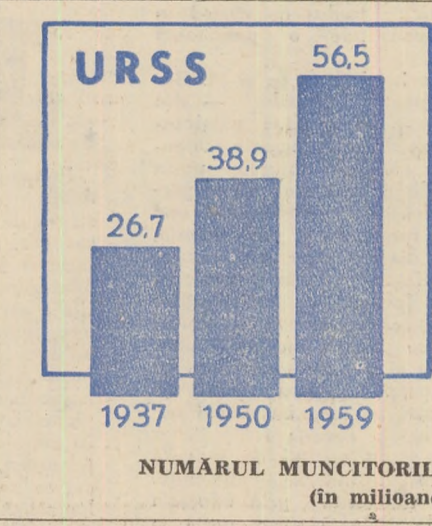
Armata specialiștilor cu calificare
înaltă din Uniunea Sovietică crește și
se îmbogățește cu fiecare an.

La 27 septembrie 1960, în insti-
tutele de învățămînt superior
din Uniunea Sovietică studiau
2.396.000 oameni, adică de a-
proximativ patru ori mai mulți decît
în Anglia, Franța, Italia și R.F.G.
luate la un loc.

„New York Times” a publicat într-un
număr al său, textul prescurtat al ra-
portului Agenției de Informații a S.U.A.
cu privire la prestigiul S.U.A. în țările
străine.

În raport se spune, printre altele:

„...Opinia publică mondială este
astăzi, fără excepție, convinsă că
în ultimii zece ani U.R.S.S. a în-
registrat un uriaș progres econo-
mic. Progresul este atît de ma-
re, încît decalajul real dintre
U.R.S.S. și S.U.A. scade rapid.
Alături de părerea larg răspî-
ndită că ritmul dezvoltării econo-
mice în U.R.S.S. este azi consi-
derabil mai înalt decît ritmul
S.U.A., există tendința generală
de a considera, chiar și în Eu-
ropa Occidentală, că în viitorul

lichidarea șomajului și de redu-
cerea zilei de muncă etc.) a cres-
cut în anii puterii sovietice de
5,8 ori.

● **În 1960 în Uniunea Sovieti-
că s-au construit mai multe case
de locuit decît în Statele Unite**

muncitoare, calea victoriei și a elibe-
rării poporului muncitor de nedreptă-
țile strigătoare ale orînduirii exploata-
torilor...

Așa va fi!
V. Smoleanski
Candidat în științe economice

NIKOLAI TIHONOV:

Pagini de amintiri

Leningrad, iunie 1943

La 17 iunie 1943, Vsevolod Vișnevski citea la Teatrul Flotei Baltice noua sa piesă, „Lingă zidurile Leningradului”. Se aflau în sală artiști de la teatrele leningradene, ziaști și scriitorii printre care Vissarion Saianov și Vera Inber.

Se părea că lectura nu avea nimic neobișnuit. O masă. Un manuscris. Autorul. O sală mare și frumoasă. Liniște. Dincolo de ziduri — arborii bulevardului. Piața. Căldură. Se simțea apropierea verii.

Dar toate erau și nu erau așa. De jur împrejur se întindea marea oraș, care peste câteva zile avea să intre în cel de al treilea an al războiului. La câțiva kilometri de această încăpere, se înălțau amenințătoare cazematele grele de beton și cele improvizate ale fasciștilor. În piața din fața casei era zguduită de o canoadă puternică. Vuielele surde, care după fiecare explozie umpleau totul în jur, multiplicată de ecoul străzilor și al străduțelor, stăruiau îndelung în văzduh. Obuzele vuiiau și urlau deasupra caselor, nimerind în caldarim, în pereți și în acoperișurile caselor.

Iar noi îl ascultam pe Vișnevski. Marinarii care luptau în piesa lui lângă zidurile Leningradului erau, se înțelege, nepoții celor pe care îi întâlnisem în „Tragedia optimistă” și în „Cavaleriștii”. Distingeam la ei particularitățile vremilor noi. Erau romantici și nici n-ar fi putut să nu fie. Dacă autorul ar fi încercat să redă situația complexă a luptelor pentru Leningrad din toamna anului 1941, n-ar fi putut birui realitatea sumbră, care domnea asupra orașului.

Vișnevski era foarte mișcat. El trăia, bineînțeles, cu fiecare personaj al său, se chinuia și suferea împreună cu ele. Se indigna, se avânta în luptă, plîngea, și pe obraji i se rostogoleau lacrimi adevărate. Nici el, nici noi nu auzeam exploziile proiectilelor, zornăitul geamurilor, trosnetul cărămizilor sparte.

Citea ca un actor care interpretează toate rolurile de unul singur, ca un excelent agitator care milita pentru contemporaneitate, ca un participant la evenimente, ca un marinier care ține strâns arma și e gata să pornească la contraatac.

Vișnevski n-a fost niciodată ceea ce se cheamă un „lup de mare”. Din autobiografia lui aflăm că a luptat mai mult în detașamentele de marinari și pe trenuri blindate, decît pe navele biruind furtunile oceanelor. Dar nu despre asta era vorba. El era mai marinier decît marinarii cu acte în regulă. În personalitatea lui se contopiseră marinarii, revoluționarul, scriitorul romantic, agitatorul bolșevic, iar el însuși își contopise propria viață cu viața poporului și de aceea avea dreptul să vorbească în numele tuturor marinierilor.

În asemenea moment e greu să găsești cuvinte care să nu-i moleșească pe oameni, să nu cheme asupra lor mîhnirea, și așa destul de mare, să nu-i înspăimînte cu orori, căci și așa erau prea multe în jur, ci să-i entuziasmeze, să le dea puteri noi, să le trezească ura față de dușman, dorința de a merge să lupte pînă la ultima suflare pentru a-l învinge, pentru a-l doborî, pentru a-i nimici forțele. Vișnevski credea în ceea ce făceau și spuneau eroii lui. Piesa aceasta putea fi altfel înțeleasă în Siberia sau în Ural dar acolo, la Leningrad, toți știau bine și simțeau că dușmanul se afla într-adevăr lângă zidurile Leningradului.

Vișnevski citea fără să mai țină seama de timp. Îl ascultam și fiecare din noi era cufundat în amintirea acelor zile despre care vorbea piesa.

Îl priveam pe Vișnevski și știam că arde ca o flacăra, că e neobosit, că suferă din cauza distrugerilor pe care le pricinuiam proiectilele și bombele dușmanului în oricare oraș sovietic.

Ne preambulăm împreună, într-o seară, în clipele cele mai grele. Văpăia unui incendiu îndepărtat lumina cerul pătât parcă de sînge negru. În jur, se grămădeau ruinele caselor. Cablurile rupte se țirau pe pămînt. Pe băncile din parc erau oameni morți. În subsolul pe lingă care treceam, ardea o luminare cafenie, groasă, strîmbă și la lumina ei se foiau niște oameni care, ba căutau ceva, ba

rupeau niște bulendre vechi pentru foc. Luminarea arunca o lumină atît de sumbră asupra încăperii încît Vișnevski se opri involuntar și spuse:

— Edgar Poe are o nuvelă în care diavolul, foamea și alți monștri înfricoșători s-au adunat la un chef. Edgar Poe era socotit scriitor de nuvele fantastice. Dar în Leningradul nostru nuvela lui a devenit azi pur și simplu naturalistă. Privește-i pe oamenii din subsol... Moartea stă pe bănci în parc, foamea și frigul rățesc cu luminarea prin subsol, ciurma brună a fascismului a înconjurat orașul, ce fel de Edgar Poe mai e aici, ce fantazme mai e și asta? ! E un peisaj din deceniul al cincilea al veacului douăzeci!...

— Și totuși — spuse el cînd pomîrăm mai departe — la 22 iunie 1941 mi-am dat cuvîntul că voi hoinări prin Berlin, prin Berlinul învins! Îl voi vedea! Voi ajunge pînă acolo!

Anul 1943 nu semăna cu anul 1941. În jurul nostru se înălțau încă ruinele orașului, în atmosferă mai plină pericolului unui nou atac, dar, firește, noi eram alții.

Și cu alte sentimente ascultam lectura piesei „Lingă zidurile Leningradului”. Cu un an în urmă o asemenea piesă ar fi fost greu de scris, iar cu doi ani în urmă, de-a dreptul imposibil.

Vișnevski, istovit de truda îndelungă la piesă, obosit și slăbit, după ce termină de citit le mulțumi tovarășilor pentru că îl ascultaseră atît de atent. Citise timp de patru ore.

În cameră nu erau oameni indiferenți. Începură discuțiile. Nu-mi mai amintesc amănunte. Dar mi se părea că Vișnevski era bucuros pentru că spusese ce era mai important, exprimase gîndul cel mai sacru, poate prea direct, prea tare, dar îl spusese cu pasiunea cu care se apucă de fiecare operă nouă.

Iar în jurnalul său, pe care l-am citit de curînd, Vișnevski scrie printre altele: „În timpul lecturii începuse un cumplit bombardament de artilerie, dar eram atît de cufundat în citit, încît nu l-am auzit. Ascultătorii nu i-au dat nici ei atenție”.

Și acesta era adevărul adevărat.

În romînește de A. VLAD

In zorii comunismului

Înaintarea impetuoașă a societății sovietice spre comunism, mai ales sub aspectul apariției unor trăsături morale specifice, se reflectă din ce în ce mai insistențios în creațiile literare inspirate de actualitate. Sub acest unghi, romanul lui Nikolai Virta „Stepa cit vezi cu ochii”, tradus de curînd în romînește, constituie o pasionantă lectură.

Autorul s-a inspirat — ca și M. Bubnov în „Stepa vulturilor” — din lupta pentru desțelenirea pămînturilor sălbătice. Lupta aceasta împotriva unor condiții naturale puțin obișnuite, solicită mai mult decît pregătirea tehnică corespunzătoare, mai mult decît rezistență și perseverență, — o totală dăruire celor mai înalte idealuri în viață. N. Virta proiectează pe fundalul înfruntării dificultăților naturale epopeea emoționantă a călătorii unor caractere integre, nașterea unor relații sociale și a unor sentimente cu totul superioare. Romanul abundă în figuri de tineri pe care nu numai entuziasmul vîrstei, dorința înfăptuirii extraordinare sau spiritul de bravură îi mină spre întinderile întelenite. Conștiința, dobîndită prin educația comunistă, le dictează să ia parte la această acțiune hotărîtoare pentru înflorirea patriei sovietice, pentru crearea acelei abundente de produse fără de care ar fi de neînchipuit înfăptuirea comunismului. Mulți dintre ei iau pentru prima dată contact cu munca pe ogoare, trebuie să învețe absolut totul de la început, să obțină

o recalificare profesională și să se adapteze unor împrejurări de existență puțin obișnuite. Dar toți pornesc din capul locului la muncă plini de însofletire, cu răspundere și, ceea ce este decisiv, cu încredere nezdruincată în izbînda finală. De aceea, lipsurile nu-i sperie și nu-i fac să dea înapoi. Cucerind pămînturile și redîndu-le agriculturii, toți acești tineri se întrec în manifestarea inițiativei, a curajului, a spiritului de organizare. Pas cu pas, se formează sudura colectivă, iar la iveală calități excepționale.

Vitrina

Romanul lui N. Virta urmărește un dublu proces: nu numai supunerea stepei de către oameni, dar și cucerirea acestora de către stea. Veniți la început în necunoscut, pionierii pămînturilor desțelenite îndrăgesc locurile a căror față o schimbă și își rostulesc definitiv viața aici. Exemplul tinerilor, despre care cineva spune la un moment dat că îmbină materialismul cu romantismul, îi molipsește și pe cei vîrstnici. Bătrînul tractorist Kuzmici își retrăiește parcă a doua tinerețe pe țelenișuri, ajungînd să-i întrecă pe cei ce nu au poate nici jumătatea anilor săi. Agronomul șef Smetankin, și el un om la vîrsta cînd odihna și liniștea încep să se impună, refuză asemenea recomandări și lucrează însuflețit, cot la cot cu cei tineri, suplinind lipsa lor de experiență. Însuși directorul Peresvetov nu mai este tînăr. El părăsește locul său de muncă unde era apreciat, atras de nou și de îndrăzneala neobișnuită a planurilor inițiate de partid.

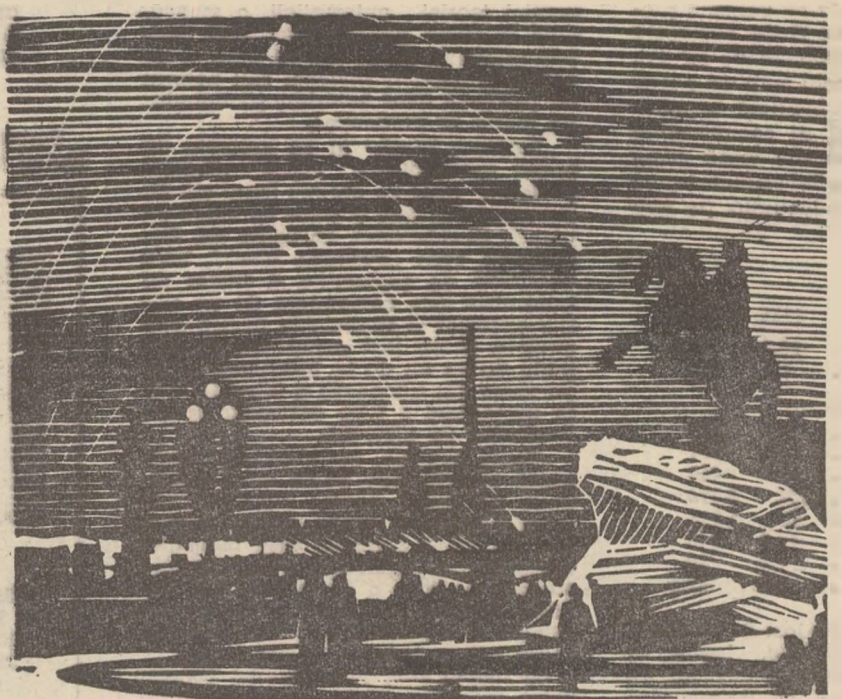
În stea, el se dovedește un conducător capabil și învață să-și corecteze și să-și înlăturo slăbiciunile omenești.

Tocmai în accentul pe care scriitorul îl pune pe dezvăluirea conflictelor morale, luate în împrejurările respective, stă mare parte din interesul lecturii acestui roman. Procesul transformării pămînturilor sălbatice în regiuni înfloritoare dă ocazia să se confrunte atitudini foarte variate și crează un cadru riguros de selecție a valorilor. Odată cu stea se transformă și oamenii. În comportarea și în felul de a gîndi al acestora apar trăsături nemaiîntîlnite. Germanii atitudinii de viață comuniste se ivesc în brigada alcătuită la inițiativa lui Petea Perepiolociin, care străbate în scurt timp drumul de la un adolescent timid, retras dar cu o mare forță interioară, la membrul de partid cu muncă de răspundere, ilustrîndu-se prin virtuți de adevărat conducător. În brigada inițiată de el totul decurge după normele colectivismului, o strînsă legătură se stabilește între toți membrii, fiecare se străduiește să dea totul pentru satisfacerea intereselor obștești. Treptat, se creează și se statornicește un sentiment puternic de familie strîns unită, bazată pe respectul și prețuirea reciprocă. Evident, acest mod nou de viață întîmpină încă rezistențe, se ciocnește de atitudini învechite, de năravuri potrivnice.

Pe tărîm moral se cere o luptă cel puțin la fel de intensă, ca și pe tărîm social-economic, pentru victoria deplină a comunismului.

Romanul lui Nikolai Virta oferă o imagine complexă, dinamică a unei vieți deasupra căreia se arată razele soarelui comunist.

Geo Șerban

A. UȘIN :

Sărbătoare pe Neva (gravură)

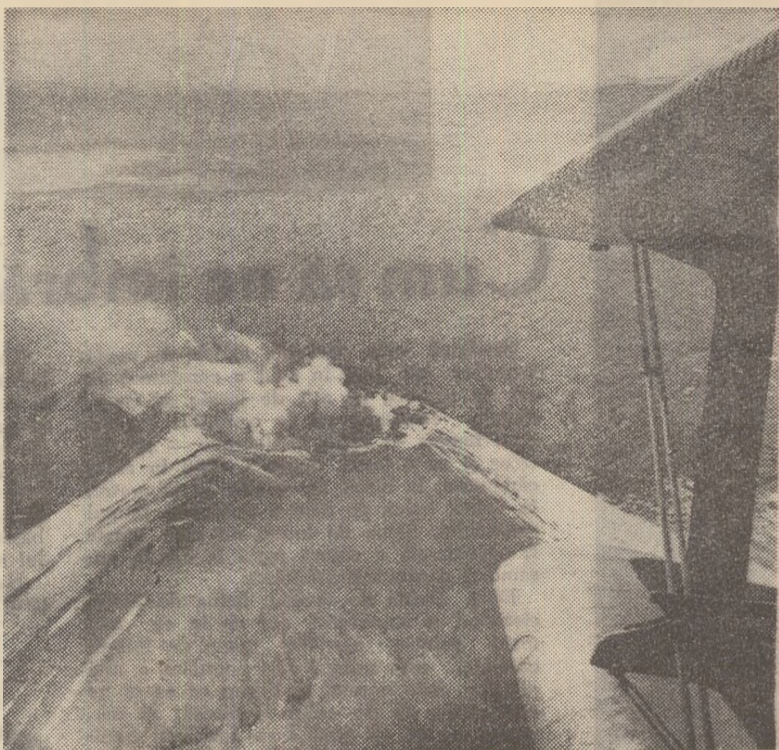
BREVIAR

- La rubrica revistei „Literaturnaia gazeta”, intitulată „Meditații după Congres”, N. Rîlenko publică articolul „Florile vii ale poeziei”, iar Rustam Aghișev articolul „În întîmpinarea viitorului”.
- La Casa centrală a scriitorilor a avut loc adunarea comemorativă consacrată împlinirii a 70 de ani de la nașterea lui Dmitri Furmanov, autorul romanului „Ceapaev”. Au luat cuvîntul scriitorii, critici literari și numeroși tovarășii de arme ai defunctului scriitor.
- La Moscova s-a deschis expoziția „Cartea în R.D.G.”. La festivitatea de deschidere a luat cuvîntul Otto Witt, adjunctul ministrului culturii din R.D.G.
- Revista „Znamia” (nr. 11/1961) publică nuvela lui Erskine Caldwell „Clyde Bickle și Dora”.
- La Institutul de literatură universală „Gorki” a avut loc o conferință în legătură cu editarea unei istorii multinaționale a literaturii sovietice.
- Televiziunea franceză a transmis de curînd cunoscuta capodoperă a lui Serghei Eisenstein, filmul „Alexandr Nevski”.
- Piesa lui A. P. Cehov, „Livada cu vișini”, a fost reluată la Roma de teatrul „Eliseo”.
- Noul roman al lui V. Kocetov, „Secretarul Obkom-ului”, — publicat în revista „Znamea” (7—8/1961), a fost întîmpinat cu un viu interes de cititori și de critica literară. Recenziile au remarcat actualitatea temei tratînd etica contemporană, modul în care sînt zugrăvite personajele principale.
- Cu prilejul jubileului Lomonosov, în Franța se tipărește lucrarea lui L. Langevin : „Lomonosov — omul de știință”.
- Printre romanele pe care le va publica în 1962 revista „Okteabr” se află și acel al lui Alexandr Andreev : „Oameni, nu ne judecați!” și a lui Mihail Gedenko : „Trăiește ca oamenii!”. Ambele sînt consacrate tineretului sovietic.

Spre adâncurile Pământului

de prof. dr.
Grigore Răileanu

Director adjunct științific,
al Institutului
de Geografie-Geologie
al Academiei R.P.R.

Deasupra vulcanului Avacinsk.

Programul Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, trasează căi grandioase de dezvoltare a tuturor ramurilor industriei țării sovietice. Unul dintre mijloacele de accelerare a îndeplinirii acestor sarcini este folosirea cât mai completă în economia națională a zăcămintelor de substanțe minerale utile.

Așa dar, cunoașterea îndea-proape a globului terestru și, în special, a scoarței terestre, este de o importanță covârșitoare pentru dezvoltarea industriei și a economiei. Descoperirea, extragerea ca și întreg procesul de valorificare a zăcămintelor minerale, necesită cercetări și studii amănunțite, deoarece majoritatea acestor substanțe se găsesc de multe ori la adâncimi mari.

S-ar putea spune că cercetătorii sovietici au dat un adevărat asalt în lupta pentru cunoașterea structurii și componenței Pământului. Studiile întreprinse de savanți cu renume mondial, ca V. I. Vernadski, P. N. Kropotkin, E. A. Fersman, V. A. Obruchev au pus într-o lumină nouă gradul de cunoaștere a scoarței terestre. A. A. Saukov a arătat că chimismul Pământului este în continuă schimbare. El pierde elementele ușoare ca hidrogenul și heliul, care sînt radiați și se risipesc în spațiul interplanetar, iar radiațiile cosmice aduc unele din razele gama care pătrund pînă la 2.000 m. adîncime. V. V. Belousov, N. Șațski și A. A. Bogdanov au căutat prin cercetările lor să pătrundă tainele structurilor în care sînt acumulate multe din bogățiile naturale ale Pământului. Lucrările lor și ale altor cercetători sovietici au constituit elementele de bază în abordarea unor probleme de prognoză și asupra modului de formare și de răspîndire a substanțelor minerale utile. Cercetătorii sovietici au arătat că fiecare zăcămintă este legat în mod causal de un anumit fel de rocă

și de un anumit tip de structură. Datorită tehnicii avansate, lucrările miniere și forajele au putut să pătrundă cu mult mai adînc în tainele scoarței terestre. Aceasta a făcut ca lucrările executate în regiuni care, pînă la regimul sovietic nici nu se bănuia că sînt purtătoare de substanțe minerale utile, să dea rezultate din cele mai bune.

Datorită pătrunderii tot mai adînc în paturile scoarței terestre a fost pus în valoare cel mai mare zăcămintă de magnetită din lume zăcămintul de la Kursk. Pînă la Marele Război pentru Apărarea Patriei, regiunile cunoscute ca petrolifere erau doar Baku, Groznii, Maikop, Emba. După război, au fost descoperite însă noi cîmpuri petrolifere în regiunea Ural-Volga, în regiunea vest-siberiană ș.a. De asemenea au fost puse în evidență noi cîmpuri gazeifere (în R. S. S. Uzbekă, Siberia etc.) și de cărbune (în regiunea Fergana, Kuibîșev ș.a.). Cercetarea paturilor din ce în ce mai adînci ale scoarței terestre deschide perspective noi pentru cunoașterea compoziției mineralogice, a naturii formațiunilor metalifere, pentru descoperirea de noi resurse minerale și energetice, pentru elucidarea proceselor de dezintegrare radioactivă și a multor alte procese, din care unele poate necunoscute nouă astăzi.

Lucrările miniere executate prin galerii și puțuri adînci, forajele de mare adîncime (cca. 7.000 m.), izvoarele de apă fierbinte, lava vulcanilor (cu o temperatură de peste 1.000°) arată că în interiorul scoarței terestre și sub aceasta, căldura Pământului

crește pe măsură ce ne afundăm. Spre exemplu forajele executate în regiunea Mării Caspice au arătat că la 3.000 m. adîncime temperatura era de 108°, iar în alte regiuni, la 4.500 m., temperatura era de cca. 150°

În dorința de a cunoaște cît mai multe din tainele adîncurilor, la stațiunea vulcanologică Kliuci din Kamciatka a fost organizată o expediție în craterul vulcanului Kliucievskiaia. Cu un echipament de protecție special, într-o cabină de oțel, cercetătorii sovietici au încercat să pătrundă pe coșul vulcanului. Iată ce au relatat ei: „...în fața noastră se întindea imensa adîncitură a craterului, unde dintr-un gîtjeț îngust se auzeau bubuituri puternice care făceau ca întregul vulcan să se cutremure. Nori de fum și pietre roșii se ridicau furtunos în sus. Uitînd de oboseală și de pericol, am coborît mai adînc, zguduitorile erau din ce în ce mai puternice și nacela era izbită de pereți ca o nucă...”

Pătrunderea tot mai adînc în zonele profunde ale globului terestru deschide perspective noi pentru valorificarea anumitor categorii de minereuri și de resurse energetice. Creșterea temperaturii, a durtății rocilor și a presiunii spre interiorul Pământului pun însă probleme grele în fața științei și tehnicii. Exemplul eroilor din stațiunea Kliuci și multe altele arată perseverența cercetătorilor sovietici pentru a cunoaște cît mai mult din adîncurile Pământului. Oamenii sovietici, așa cum au știut să cucerească spațiul cosmic vor rezolva în viitorii ani și această problemă, astăzi atît de dificilă.

În căutarea comorilor subteranului.

Poate fi dirijat sexul animalelor ?

Una din cele mai complicate probleme ale biologiei animale, care prin interesul ei deosebit a atras de multă vreme atenția oamenilor de știință, este dirijarea sexelor.

Se știe că un organism la naștere în urma fecundării celulei sexuale feminine — ovulul — de către o celulă sexuală masculină — spermatozoidul. După contopirea nucleelor celor două celule sexuale — amifiixia — începe diviziunea oului fecundat — zigotul — care are ca rezultat organismul adult, asemănător cu cel al părinților.

La viermii de mare se observă că sexul poate fi schimbat. De pildă, tîndu-se în două femelele ajunse la stadiul de 30 segmente, extremitatea anterioară de 5—15 cm., se regenerează și se transformă în mascul. De asemenea, femelele bătrîne, sub influența înfometării prelungite se transformă în masculi.

Unele moluște de apă caldă își schimbă sexul de trei ori în decursul unui sezon. Experimentîndu-se cu larvele unor viermi de mare, s-au obținut masculi, fie printr-o acidulare slabă a apei, fie prin adăogarea unor cantități infime de sulfat de cupru. Dacă se adăogă, însă, la apa de mare doze mici de săruri de potasiu sau magneziu, atunci apar cu precădere femele.

Aceste exemple arată că sexul poate fi determinat de factorii mediului extern, prin intermediul metabolismului.

Zavadovski arăta, încă în 1931, că la 4—5 luni după îndepărtarea ovarului stîng, la găini se dezvoltă caractere sexuale secundare masculine: creastă de cocș, voce etc. Se cunosc cazuri în care modificarea sexului are loc prin modificarea ovarelor în urma îmbolnăvirii de tuberculoză. Cercetătorul sovietic Șreder, a abordat această problemă la mamifere, într-un mod cu totul diferit. El a observat că spermatozoidii de iepuri puși într-un cîmp electric, se separă: unii migrează către catod, alții către anod. Făcînd fecundări artificiale cu cele două feluri de spermatozoizi, a constatat că spermatozoidii luați de pe anod determină apariția cu precădere a sexului feminin, iar cei de pe catod determină apariția cu precădere a sexului masculin. Experiențele au confirmat aceste presupuneri, obținîndu-se 91,2% descendenți masculi, grație spermatozoidilor catodici, 73,5% descendenți femeli, grație celor anodici.

Importanța tuturor acestor experiențe este de ordin principal. Ele infirmă concepția weismanist-morganistă cu privire la imposibilitatea influențării formării sexului și dă cîștig de cauză biologiei materialiste, arătînd că acest proces se desfășoară în strînsă legătură cu mediul extern, în condițiile unei legături multilaterale între toate părțile organismului.

„Șocul termic” și rolul lui

Bazîndu-se pe o concepție justă atît asupra importanței structurii cromozomiale, cît și a posibilității influențării acesteia de către mediul exterior, savantul sovietic B. L. Astaurov și colaboratorii săi au studiat condițiile care ar putea avea ca rezultat formarea unui anumit sex. Unul din factorii cei mai însemnați este temperatura. Experimentînd pe viermi de mătase, Astaurov a aflat condițiile de temperatură în urma cărora se obține nu numai formarea de celule sexuale feminine, ci și posibilitatea dezvoltării lor fără a fi fecundate. Este vorba de supunerea ovulelor unui așa numit „șoc termic”, adică unei încălziri la o temperatură „înaltă”, de 40°, timp de 2 ore și 15 minute. (În mod natural, fecundarea se petrece la 21°—23°). Șocul termic are ca rezultat probabil formarea unui aparat nuclear matern, al cărui urmași, obținuți prin divizarea ovulului nefecundat, seamănă între ei ca gemenii și sînt totdeauna femele. Astaurov posedă linii de viermi de mătase care se înmulțesc pe această cale de 15 ani, producînd anual zeci de mii de indivizi asemănători, fără ca, practic, să apară printre ei vreun mascul. Este suficient să arătăm că din 25.770 indivizi s-au identificat doar 11 masculi.

Savantul sovietic nu s-a oprit aci. El a căutat și a găsit condițiile experimentale pentru a se obține urmași masculi. În această nouă împrejurare, se folosesc ovule care au fost expuse, în prealabil, unor radiații puternice — raze X cu o intensitate de 30.000 röntgeni — și apoi fecundate. Șocul termic aplicat după acest tratament exclude din procesul de formare al embrionului elementele femele. Toți urmașii vor semăna „tatălui” și vor fi masculi.

Alte aplicații practice

Se va putea dirija sexul și la alte specii din regnul animal? Astaurov arată că există baza experimentală pentru a aplica aceste principii — cu modificările respective — și la alte specii, cu deosebire la acelea unde celulele sexuale și procesul de fecundare pot fi supuse mai ușor influenței condițiilor externe, ca de exemplu la pești. S-au putut obține, la nisătru și somn, producerea aproape exclusivă a femelelor, care se știe că sînt mai productive. La păsări și mamifere influențarea formării sexului e mult îngreunată de faptul că fecundarea și dezvoltarea oului se face în corpul mamei. Totuși, și aci există unele perspective îmbucurătoare. La unele mamifere, s-a constatat că spermatozoidii se deosebesc după sex, fie ca formă, fie ca sensibilitate la diferiți agenți fizici, chimici sau biologici.

Drumul către dirijarea sexului nu numai experimental, ci și pe scară industrială, este larg deschis. Știința sovietică a pus la îndemîna practicii o metodă a cărei importanță nu poate scăpa nimănui. La rîndul lor, succesele practicienilor îi vor ajuta pe savanți să găsească noi legi ale formării și dezvoltării organismelor, care vor constitui baza găsirii de noi metode de dirijare a sexului, mereu mai simple și mai eficiente.

V. Eșanu

B. Romanov :

Mișcare hotărâtoare.

Fotografia sovietică

O artă militantă, realistă

„Photos graphen!“ — a scrie cu ajutorul lumii! Plastica definiție greacă, aplicată înregistrării pe peliculă a senzațiilor de lumină, umbră, formă sau culoare pe care le percep ochii o poartă pătrunde în plinătatea ei, presupunând că ești oarecum străin de țările acestor activități, abia după ce ai luat contact cu roadele muncii migăloase dar pline de satisfacții ale celor care, îndrăgind această indelelticire au ridicat-o la rangul de artă. Într-adevăr, cercetind piesele pe care i le oferă cel de-al treilea Salon Internațional de artă fotografică al R.P.R. vizitatorul simte tot mai pregnant senzația că nu are în fața sa numai niște simple fotografii, ci să ne exprimăm astfel realizate „mecanic“, ci adevărate opere plastice în care imaginile, înfățișând natura și viața ce pulsează în jurul nostru, sînt conștient compuse. Și acest simțămînt devine parcă și mai puternic atunci cînd, după ce ai parcurs timp de câteva ore spațioasele încăperi ale Muzeului de artă al R.P.R. în care sînt reprezentate 45 de țări, constăți că ești îndemnat să mai zăbovești în fața panourilor ce înfățișează realizările artei fotografice sovietice. Odihnindu-ți privirile asupra celor aproape 30 de opere expuse, nu poți să nu recunoști umătoarele posibilități de expresie atinse de fotografia artistică care, depășind stadiul imaginii fotografice obișnuite, se întrepătrunde astăzi tot mai mult cu arta plastică înfățișînd, acolo unde măiestria s-a desprins de comuz, un adevărat tablou artistic al naturii sau al vieții.

Fără a omite meritele artiștilor fotografi din celelalte țări participante, și pe care juriul le-a apreciat cu obiectivitate prin distincțiile acordate, trebuie să arătăm că reprezentanții artei fotografice sovie-

tice se prezintă în ambianța Salonului cu veritabile compoziții artistice, cu fotografii reprezentînd bogat genurile artei fotografice: peisajul, portretul, reportajul. În ele retrăiesc evenimentele la care au participat autorii lor, impresiile lor cele mai profunde.

Admirabila „Mișcare hotărâtoare“ realizată de B. Romanov (Medalia de aur a Salonului), expresivul portret al minerului fruntaș Mamaj (A. Garanin) care însuși privitorului optimismul, dirigența constructorilor comunismului, chipul zbircit al bătrînului kazah care soarbe însetat apa din cășul palmelor și care vorbește elocvent despre lupta omului sovietic pentru cucerirea naturii („Apa a fost adusă în Karakumi“ de Kassim), camioanele încărcate cu grîne sau transportorul mușcînd din dealurile de grîne treierate („Recoltă bogată“ de Kilpiniter și „Grînele în regiunile desțelenite“ de Abramocikina) înfățișează grăitor lupta oamenilor sovietici pentru comunism. Sînt imagini ale actualității sovietice, care conturează puternic subiectele abordate. Asupra lor, autorii s-au aplecat nu numai cu grijă, dar și cu dragoste, străduindu-se să scoată în evidență prin plasticitate și compoziție preocupările omului nou, omniprezența lui în natură.

Aceste calități trezesc interesul și aprobarea vizitatorului, îndemnîndu-l la profundă meditație și atunci cînd privește imaginea realizată de E. Alekseev, intitulată „In stratosferă“, cursa vertiginosă a ciclistului sau temerara săritură a alpinistului înregistrate în lucrările lui G. Vaide și V. Sustov, sau „Conferința de presă“ semnată Savostianov, a cărei elocvență poate înlocui foarte bine un reportaj.

Progrese sensibile în ce privește calitatea lucrărilor expuse, modul felurite de rezolvare a problemelor de conținut și formă, utilizării variate ale diferitelor tehnici — iată numai câteva din caracteristicile fotografiilor cu care participă Uniunea Sovietică la cel de-al treilea Salon Internațional de artă fotografică al R.P.R. Aceste caracteristici sînt completate de autenticitatea și puterea de convingere a operelor expuse, de imaginile sugestive care, adresîndu-se unui public de toate categoriile, transformă fotografia într-un prețios document al vieții contemporane, cu un limbaj universal.

Moda

Cum să ne îmbrăcăm la lucru

Studiind cele mai noi reviste de modă sovietice ne sare în ochi o constatare pe cît de actuală, pe atît de justă: se trage, anume concluzia că în condițiile de azi cînd femeia — egala bărbatului — își petrece și ea o bună parte a vieții în afara căminului, la birou, în atelier, în laborator, în uzină, haina pe care o poartă în timpul serviciului, haina de lucru, nu mai poate fi considerată a cincea roată la car în ansamblul garderobei feminine.

Deci ținuta de serviciu, haina de lucru, cîștigînd o importanță din ce în ce mai mare printre celelalte piese de îmbrăcăminte, este normal să-i acordăm o altă atenție, este normal să dorim ca ea să ne avantajeze, să fie chiar frumoasă, să mărească — nu să scadă! — farmecul feminin al celei care o poartă, să-i păstreze, să-i accentueze personalitatea și caracterul.

În această materie trebuie să se țină însă seamă și de unele condiții speciale.

Haina de lucru trebuie să ne dea o notă de seriozitate.

Haina de lucru trebuie să fie și practică într-un anumit înțeles al cuvîntului și în orice caz trebuie să fie comodă.

Remarcăm, de la bun început, că în locurile de muncă de azi existînd condiții cu totul diferite de cele din trecut (birourile sînt spațioase, luminoase, curate, atelierelor și laboratoarelor sînt instalate în localuri igienice, iar protecția împotriva prafului, a fumului etc. este deplin asigurată), haina de lucru nu mai trebuie să aibă neapărat caracterul unui veșmînt de protecție. Cel care o proiectează și o confecționează poate da deci frîu liber fanteziei urmărind și frumosul, armoniosul.

Haina de muncă de azi nu mai trebuie să fie o îmbrăcăminte mohorîtă, la confecționarea ei putîndu-se utiliza întreaga gamă a culorilor deschise, vii, pastelate. În această privință, — armonia culorilor — cel mai bun dascăl este și rămîne natura care, de fapt, îl și inspiră pe marii creatori sovietici de mode.

Iată două modele, opere ale creatorilor sovietici, care — departe de a estompa — vor scoate cu strălucire în relief frumusețea și grația feminină a celor ce le vor purta.

1. Un complet alcătuit dintr-o fustă plisată, de culoare bej, confecționată dintr-o țesătură neșifonabilă, dintr-o bluză de culoare închisă și o vestă în culoarea tabacului.

E o îmbrăcăminte frumoasă, practică la purtat și care dă deplină libertate mișcării.

2. O rochie dreaptă, dintr-o stofă gri, strînsă pe talie, cu cordon. Fusta are două pliuri care asigură libertatea mișcării. Decolteul este îngust și se găsește încadrat într-un mic rever. Singura garnitură: un fular colorat.

Cînd locul de muncă cere neapărat o haină de protecție, și această ținută poate fi îndulcită cu un pic de imaginație și gust, și cu foarte puțină cheltuială. O veți ajusta pe corpul dumneavoastră scurtîndu-i sau lungindu-i minca, veți garnisi gulerul și reverele cu un tighel care să iasă în evidență, veți îmbrăca o bluză și veți purta o basma care să se asorteze cu culoarea halatului sau a combinezonului.

Hainele de lucru, în general, fiind purtate zi de zi trebuie să fie confecționate

dintr-un material cît mai bun: lînă moale, tricotaș, țesături neșifonabile etc. pentru ca îngrijirea lor să răpească cît mai puțin timp iar hainele să nu se deformeze prin purtare continuă.

În ce privește garniturile pentru ținuta de lucru nu sînt indicate decît cele mai simple; o broșă modestă de ceramică, un singur șir de mărgelă.

Coafura nu trebuie să fie alta decît cea din oricare împrejurare. Important este ca ea să ne vină bine, să ne avantajeze, să fie potrivită genului nostru.

Culorile la modă ale acestui sezon, și poate și ale celui următor, sînt auriul, castaniu și verdele.

Atragem atenția cititoarelor noastre că accesoriile pe care le purtăm la haina de lucru — cînd venim la serviciu și cînd plecăm acasă — trebuie să se asorteze la culoarea generală a toaletei și în general să completeze în mod fericit.

Constanța Manu

POȘTA REDACȚIEI

I. PROFIRIU-PUTNA, Lugoj, MARIAN M. EUGEN, Reghin, CONST. BRÎNZEIU, Craiova: Materialele trimise de dv. sînt din păcate inutile-zabile.

TANIA N, Anina: Vă sfătuim să vă abonați la revista sovietică „Nedelia“ al cărei conținut corespunde celor dorite de dv. Abonamentul se poate face la oficiul de difuzare a presei sau prin factorul poștal.

E. VICTOR, Craiova: Spațiul revistei nu ne permite să publicăm o hartă sau schemele dorite de dv. Vom ține seama de sugestiile dv. pentru care vă mulțumim.

GHEORGHE BERINDE, com. Negrești, raionul Oaș: 1) Vă comunicăm adresa unor eleve ale școlii medii tehnice: Svetlana Pankova, Elizaveta Meškova, Elizaveta Vajkii — Medintinski Tehnikum, posiolok Debin, Mağadanskaia oblast 2) Adresa Tamariei Repina: Universitatea „S. M. Kirov“ din Leningrad, catedra de limbă și literatură romînă.

MILE TOMICI, București: Scrieți organizației de Comsomol a Facultății de Filologie de la Universitatea „Lomonosov“ din Moscova, rugînd-o să vă pună în legătură cu studenții ai secției care vă interesează.

CLUBUL CELOR CARE ÎNVĂȚĂ LIMBA RUSĂ, Tg. Mureș: Urmăriți rubrica noastră „Scrisori din U.R.S.S.“ Credem că vă poate fi utilă și adresa unui activist cultural din Novosibirsk care ar putea să vă dea mai multe adrese din orașul său: Ghenadii Klovani, gorod Novosibirsk — 8, ulița Altaiskaia nr. 81.

GHEORGHE BOZIENIȚĂ, com. Checea, regiunea Banat: Vi s-a trimis răspunsul prin poștă.

DUMITRU VLĂDESCU, Săcele, regiunea Brașov: Scrieți școlii profesionale de pe lângă uzina „Elektrosila“ din Leningrad. Vă facem cunoscută și adresa unei eleve a școlii radiotehnice din Sverdlovsk: Lora Kunițina, Sverdlovsk-42, ulița Lomonosova 153, 19

EUGENIA RUSU, București: Nu cunoaștem adresa vreunei instructora de pionieri. Am primit însă o scrisoare din partea colectivului Palatului pionierilor „Iuri Gagarin“ din orașul Orel, care ne roagă să-i transmitem adresele unor elevi care colecționează timbre, ilustrate, etichete de pe cutiile de chibrituri ș. a. Dacă doriți, scrieți acestui colectiv și cereți adresa unor instructora de pionieri de acolo (Dvoret pionerov imeni I. A. Gagarina, Komnata 16, gorod Orel, R.S.F.S.R.).

Poșta concursului

PAVEL C. MOTEA, Craiova: Deocamdată, nu se poate organiza un asemenea concurs.

ADALBERT UNGUREANU, Arad: Materialele pentru concurs trebuie trimise în limba romînă.

ION DOBRE, Craiova: După cum se indică în prevederile concursului, fiecare participant nu poate trimite decît un singur reportaj.

Maliș

o privire disprețuitoare după care se întoarce liniștit și trece în camera cealaltă...

Ce să fac?... mă întreb eu. Să telefoniez? Cui? Și cum? Telefonul este jos, pe studio. Și leul este tot jos.

Deodată aud soneria. S-a întors Valentina Smirnova.

Îi strig:

— Nu pot să deschid, sint pe dulap!

— De ce? Ce s-a întâmplat?
Dar n-apuc să deschid gura, că leul, din două salturi, ajunge la ușă și începe să zgropțene cu laba. Și cînd roge o dată!...

— De ce i-ai dat drumul lui Maliș?... strigă Valentina Smirnova de pe scară. Dar n-aveți nici o teamă! Nu vă face nimic. Maliș e încă foarte tînăr.

„Da — mă gîndesc eu. — El este foarte tînăr, și eu sint foarte tînăr. Dar dacă ajunge la mine, nu mai apuc să îmbătrînesc“.

De după ușă, Valentina strigă iar:

— Cît îl distrez eu aici, dați un telefon la administrație: 77-95. Spuneți să trimită urgent un lăcătuș la apartamentul 9.

Știți, există un număr de circ: pe o plasă perfect întinsă acrobații sar în jos și în sus, pe sub cupolă. Numărul acesta l-am executat și eu în condiții domestice. Am sărit de pe dulap pe studio și, cu telefonul în mînă, înapoi pe dulap. Acum pot intra la școala de circ fără examen de admitere. Am dat telefon la administrație, dar a trebuit să formez numărul de vreo trei ori.

— Trimiteți urgent un lăcătuș, apartamentul 9. Aici se plîmbă un leu, nu se poate nici intra, nici ieși... Cu greu am fost înțeles.

...Pe scară se aud voci. Pe semna că a venit lăcătușul. Dar, între timp, leul începe să se scarpine de dulap. Dulapul se clatină. „Ei — oftez eu — s-a sfrîșit. Rămîneți cu bine. Și mâine citiți în ziar necrologul: „O întîmplare stupidă a smuls din mijlocul nostru...“

Dulapul se clatină, eu mă țin de tavan și mă gîndesc la toată viața mea. Nu știu de ce îmi vine în mințe ultima ședință de producție la care am fost lăudat pentru operativitate.

Deodată aud, de după ușă, vocea Valentinei Smirnova:

— De ce tăceți, ce s-a întîmplat?

Îi răspund:

— Clatină dulapul.

— A-a, nu-i nimic, se joacă. Mai bine cîntați-i ceva. Muzica îi place și-l liniștește.

De fapt nu leul, ci eu aș avea nevoie de ceva care să mă liniștească.

Totuși am cîntat. Dar a ieșit un cîntec, în comparație cu care bocetul Nebunului din „Boris Godunov“ sună ca un marș triumfal. N-am cîntat decît melodia: nu-mi ardea și de cuvinte. Și s-a petrecut o adevărată minune. Leul s-a întins pe podea și a închis ochii. Apoi s-a sculat brusc și a ieșit repede din cameră. Regele animalelor n-a mai putut suporta vocalizele mele.

După aceea totul s-a aranjat repede. Lăcătușul și-a făcut treaba, Valentina Ivanovna a intrat în cameră și leul s-a aruncat în întîmpinarea ei. Ea l-a scărpinat un pic coama, l-a dus în odaia vecină și a încuiat ușa răsucind cheia de două ori.

Eu am sărit cu îndeminare de pe dulap — aveam o oarecare experiență — după care a avut loc interviul nostru la un pahar de ceai. Discuții a fost foarte interesantă. Valentina Ivanovna — cercetător științific la grădina zoologică — l-a luat pe Maliș de mic. Leul a crescut și și-a primit educația în casa ei.

Peste vreo două săptămîni, Maliș va fi dus înapoi la grădina zoologică. Am să-mi fac timp să-l mai vizitez o dată. Ne vom uita unul la altul și ne vom aminti de întîlnirea noastră de nouătat.

Boris Laskin

În romînește de I. Cristea

Sasa se așază pe divan, își aprinde o țigară și începu:

— Intr-o zi — îmi amintesc ca acum, era 7 septembrie — mă cheamă Alexei Nikolaevici Lopatin, șeful secției informații: „Sasa, ce-ar fi să dăm în numărul de sîmbătă o informație de vreo sută de rînduri, dar știi — bombă? Uite adresa de acasă a Valentinei Smirnova. Du-te și stai de vorbă cu dînsa“.

După vreo patruzeci de minute, sun la adresa indicată și-mi deschide o femeie tînără.

O locuință micuță, cochetă, modern mobilată. Multe cărți. Studio, un dulap cu oglindă. Flori.

Îi spun:

— Valentina Ivanovna, am venit să vă iau un interviu, dar nu știu de ce la redacție nu mi s-a spus care-i tema. Știți cumva despre ce-i vorba?

Valentina Ivanovna zîmbește.

— Cîd că da. Dar am impresia că o discuție nu merge fără un pahar de ceai. Și tocmai mi s-a terminat ceaiul. Dacă n-aveți nimic împotriva, vă las singur pentru cîteva minute și dau o fugă la magazin. Nici nu mai iau cheia: sun și-mi deschideți. Ne-am înțeles?

Valentina Ivanovna pleacă, iar eu rămîn și cercetez interiorul. Oare ce specialitate o fi avînd gazda? Mă apropiu de bibliotecă: poate că după cărți să-mi dau seama cu ce se ocupă. Mă uit, cărți de tot felul — proză, versuri. Vreo treizeci de volume de „Zoologie“, operele lui Brenn. Aha, mă dumiresc eu, trebuie să fie ori învățătoare, ori profesoară de zoologie, ori cercetător științific...

Și cum stam așa cufundat în gînduri, aud deodată de cealaltă parte a ușii care dă în camera vecină, zgropțănături insistente și parcă un miorlăit. O fi pisica, poate vrea să iasă — îmi zic eu și răsucesc cheia, apoi deschid ușa...

Dacă Valeri Brumel ar fi văzut săritura mea, ar fi înțeles că nu eu Thomas, ci eu mine ar trebui să se ia la întrecere. Trei zile după aceea nu mi-am putut explica cum am nimerit pe dulap.

În cameră își făcuse apariția... un leu. Regele animalelor.

Leul intră calm, se oprește și începe să mă privească gînditor. Probabil că se întrebă cînd să mă tragă de pe dulap: chiar atunci sau ceva mai tîrziu? Stă așa și deodată se lasă pe labele din față, iar eu simt, fraților, că peste un minut la redacție va rămîne un post liber în schemă.

Leul cascade o gură enormă și nu-și desprinde privirea de pe mine. Ba chiar mi se pare că-mi face cu ochiul: adică, n-avea nici o grijă, acuș mă ocup și de tine. Sus, pe dulap, dinții îmi clăntănesc cu un tic-tac pneumatic. Leul îmi aruncă

GOSPODINE!

Pentru prepararea de budinci, creme, supe, prăjituri, folosiți produsul „Zeamil“

Se recomandă în alimentația dietetică a copiilor și pentru diverse rețete culinare

Se găsește de vînzare la magazinele alimentare

S-a pus în vînzare

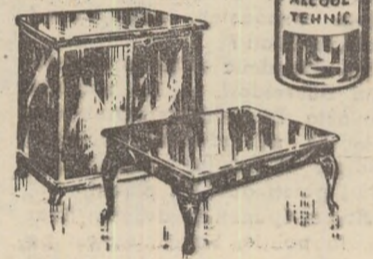

ALCOOL TEHNIC

CARE SE ÎNTREBUINTEAZĂ

LA LUSTRUITUL MOBILEI

și în alte scopuri industriale

plăci ondulate

țevi de presiune din AZBOCIMENT

furnizează pe bază de rețartitie

Fabrica de ciment

BICAZ - TEL. 22-RAION PIATRA NEAMT

ATENȚIUNE! La manipularea, transportul și montarea țevilor, a se observa exact indicațiile date.

La telefon, Düsseldorf

La 16 noiembrie, „Komsomolskaia Pravda“ a publicat o corespondență din Paris, care conținea știri senzaționale: generalul S.S. Lammerding, călăul Oradour-ului, care multă vreme a fost considerat dispărut fără urmă, locuiește în orașul vest-german Düsseldorf*).

În cursul aceleiași zile, un număr de cititori au telefonat la redacție spre a afla ce măsuri iau autoritățile vest-germane.

La ora 17.30, un redactor al ziarului a făcut trei comenzi telefonice cu Düsseldorf. Prima — cu șeful poliției Wener, în trecut unul din conducătorii lagărului de concentrare de la Buchenwald, în momentul de față funcționar superior în justiția vest-germană. A doua comandă — cu redacția ziarului „Deutsche Volkszeitung“, organ al Uniunii germanilor. Și ultima — cu numărul de telefon 42-43-07, — care-i aparține lui H. Lammerding, asasinul locuitorilor pașnici ai Oradour-ului, fost comandant S.S., iar acum businessman prosper, proprietarul unei mari întreprinderi.

Și iată că sună telefonul.

— Moscova? Aveți legătura cu domnul Wener.

— Allo, Düsseldorf? Presa fran-

— Da, eu sînt — răspunde o voce joasă.

— Aici „Komsomolskaia Pravda“. Avem o singură întrebare: sinteți generalul S.S., comandantul diviziei care în timpul războiului a ras de pe fața pământului localitatea franceză Oradour?

La celălalt capăt al firului, tăcere. Apoi o voce nesigură răspunde:

— Nu-u.

— Dar ce-ați făcut în timpul celui de-al doilea război mondial?

Interlocutorul de la Düsseldorf tace, mormăie ceva ininteligibil, apoi trîntește brusc receptorul.

Trei convorbiri telefonice, care n-au durat mai mult de zece minute. Și în acest scurt răstimp, în fața noastră a apărut Germania occidentală de astăzi — adevărată rezervă de hitleriști.

★

Din prima zi a venirii la putere a lui Hitler, H. Lammerding, membru al partidului național-socialist (avînd carnetul nr. 722.395) a devenit unul din oamenii lui cei mai devoțați. Încă în 1935 i s-a acordat titlul de Obersturmführer S.S., iar după un an, cel de Hauptsturmführer. Pentru merite deosebite față de im-

„Komsomolskaia Pravda“: „Dați-ne legătura cu Lammerding“ • Șeful poliției se eschivează • Generale, ce ați făcut în timpul războiului? • R.F.G. — rezervație de hitleriști.

ceză a relatat că în orașul dv. locuiește călăul Oradour-ului, Lammerding. Cunoașteți acest lucru? Ce măsuri luați?

— Nu știu nimic — ni se răspunde din Düsseldorf. — Nu răspund eu de asta. În asemenea probleme trebuie să vă adresați domnului președinte al poliției orașului. Dar n-o să-l puteți găsi! E plecat.

— Atunci spuneți-ne dv. căci doar acolo, la poliție, l-ați interogiat pe ziaristul francez Gouranche, arestat de poliția din Düsseldorf.

Și din nou, la capătul celălalt al firului, s-a auzit o voce nemulțumită:

— Nu citesc ziare franceze. Repet: nu știu nimic. Vorbiți cu procurorul. Consider convorbirea încheiată.

Și receptorul a fost pus în furcă. Telefonul zbirnie din nou.

— „Komsomolskaia Pravda“? Așteptați puțin. Vă dăm legătura cu „Deutsche Volkszeitung“.

— Alo, Düsseldorf? Cu cine vorbesc?

— La telefon Steiner, redactor în secția externă.

— Bună seara, colega. Aici este un redactor al ziarului sovietic „Komsomolskaia Pravda“. Cunoașteți cazul Lammerding?

— Desigur.

— Spuneți-mi, vă rog, cum s-a putut ca un asasin care are pe conștiință sute de victime nevinovate să trăiască liniștit și fără teamă în R.F.G.?

— Sistem de acord și împărțăm indignarea dv. Dar trebuie să cunoașteți situația existentă în Republica Federală. Da, Lammerding are aici, la Düsseldorf, o mare întreprindere. Este un lucru frecvent în R.F.G. Și cazul acesta a devenit public numai pentru că despre el au scris niște ziariști francezi.

— Se știe acest lucru la Düsseldorf? Ziarele locale au scris despre Lammerding?

— Da, două dintre ele: marele ziar „Neue Rhein Zeitung“ și „Düsseldorfer Nachrichten“.

Și a urmat din nou o scurtă pauză. Vom căpăta oare cea de-a treia legătură sau nu?

— Lammerding?

* Am publicat această corespondență în numărul trecut din „Veac nou“.

În timp ce Ngo Dinh Diem și vicepreședintele S.U.A., Johnson, sînt foarte satisfăcuți unul de celălalt...

Război împotriva poporului

În Vietnamul de sud

Zburam de la Saigon la Bangkok cu singurul avion care făcea escală în ziua aceea la Pnom-Penh, capitala Cambodgiei.

Avionul avea patruzeci de locuri, din care jumătate erau ocupate de europeni. Adică mai precis nu de europeni — ci de americani. Mi-am dat imediat seama de acest lucru după multe trăsături caracteristice fililor „Lumii noi“. Vecinul meu era un ofițer american extrem de tînăr, aproape un copil. A intrat repede în vorbă cu mine, dorind să aște de unde sînt și încotro merg.

— Iar eu merg acasă — îmi spusese el zîmbind fericit. Mi-a expirat termenul. Trei ani în pustietatea asta înspăimîntătoare! M-am plîns de moarte.

— Dar de ce ați venit aici?

— Datoria. N-ai ce face!

De fiecare dată cînd citesc în ziare știri din Vietnamul de sud, îmi aduc aminte de această convorbire. Toate zările mari din Asia de sud-est își informează zilnic cititorii despre situația din această țară.

Dar să vedem ce se întîmplă aici?

Recent, în Vietnamul de sud s-au sărbătorit „șase ani de la proclamarea republicii“. Chiar și din tonul felicitărilor adresate guvernului marionetă din această „republică“, se putea vedea că situația din Vietnamul de sud era departe de a fi sărbătorească.

În salutul adresat trădătorului poporului vietnamez, Ngo Dinh Diem, președintele S.U.A., Kennedy, scria: „Aștept cu mult interes relațiile generale Taylor, întemeiate pe convorbirile și observațiile făcute în Vietnam. Din aceste știri îmi voi putea da mai bine seama de pozițiile noastre, spre a lua noi măsuri în vederea sprijinirii Republicii Vietnam în lupta ei împotriva agresorilor comunisti“.

Se pune întrebarea: ce căuta în Vietnamul de sud fostul comandant al armatei S.U.A. din timpul intervenției americane în Coreea? Și cine sînt „agresorii comunisti“ de care pomenește Kennedy?

În „republica“ lui Ngo Dinh Diem se intensifică criza politică și economică. Faptul acesta nu-l ascund nici chiar americanii. Au trecut șapte ani de la terminarea războiului purtat pe pămîntul vietnamez. În acest răstimp, Vietnamul de nord a pășit pe calea unor mari prefaceri economice și culturale. Dar în sudul țării, care a avut mult de suferit, care a fost udată din belșug cu sîngele patrioților, războiul continuă. Pe șosele răsună zgomotul tancurilor americane, satele sînt cuprinse de flăcări, la Saigon ofițeri americani stau aplecați asupra hărților plînuind noi operațiuni de luptă. În sudul Vietnamului se duce un război împotriva poporului: a muncitorilor și țărănilor, a studenților și elevilor.

Poporul dorește libertate.

În locul tancurilor, ei are nevoie de muncă și pîine. Dar în Vietnamul de sud sosește continuu armament din America. Vietnamul de sud s-a transformat într-o bază S.E.A.T.O., într-un lagăr militar și un centru de provocări.

Vizita făcută în mai a.c. la Saigon de vicepreședintele S.U.A., Johnson, a dus la o nouă intensificare a intervenției armate americane în Vietnamul de sud. Potrivit relațiilor presei americane, S.U.A. au hotărît să sporească considerabil efectivele armatei sud-

vietnameze. În acest scop, au fost trimiși aici suplimentar 500 de ofițeri-instructori americani și mai bine de o sută de transporturi de armamente, printre care arme cu o mare forță de distrugere. Peste trei mii de ofițeri americani comandă în armata sudvietnameză.

În ciuda dolarilor, armamentului și instructorilor, situația S.U.A. în Vietnamul de sud este foarte subredă. Pămîntul vietnamez s-a dovedit neprielnic pentru baza militară S.E.A.T.O. Cu fiecare zi ce trece, americanii se tem tot mai mult pentru soarta acestei baze.

Ura poporului îi înspăimîntă pe ocupanți, care-i cer lui Ngo Dinh Diem noi represalii împotriva oamenilor muncii. Împotriva regiunilor nesupuse se desfășoară operațiuni în care sînt folosite mașini blindate și aruncătoare de mine. Dar sute de sate nu recunosc, de fapt, regimul de la Saigon. Pe zi ce trece crește numărul dezertorilor din armata guvernamentală. În prima jumătate a acestui an, au dezertat peste 4.500 de soldați, dintre care mulți au luat cu ei armele puse la dispoziție de americani. Într-un rînd, un batalion in-

...pe străzile Saigonului, alături de militari cu pistolul la șold, pot fi văzuți copii care nu au ce îmbrăca.

treg a refuzat să lupte împotriva poporului. A fost nevoie de alte șase batalioane care să se răfuiească soldații nesupuși.

Numărul participanților la mișcarea de rezistență crește și ei continuu. Foamea, șomajul și represaliile duc la ridicarea de noi luptători împotriva regimului proamerican. Țăranii în mizerie iau armele. Plantațiile de zahăr și de cauciuc pe care lucrează ei sînt în paragină, întrucît cîrmuitorii de la Saigon, spre a fi pe placul stăpînitorilor americani, importă zahăr din Filipine și cauciuc sintetic din S.U.A. La luptă se ridică muncitorii, căci în țară există peste un milion de șomeri totali sau parțiali. Se mai ridică la luptă și păturile mijlocii, care pe zi ce trece se ruinează tot mai mult.

Așa dar, „agresiunea comunistă“ despre care scria președintele S.U.A. s-a dovedit o nouă invenție a propagandei imperialiste. Căci împotriva putredului regim al lui Ngo Dinh Diem, împotriva dominației americane s-a ridicat tot poporul din Vietnamul de sud.

Misiunea condusă de Taylor s-a întors în patrie extrem de deprimată din cauza observațiilor făcute. În momentul de față, liderii S.U.A. discută în taină măsurile pe care urmează să le ia pe viitor. Dar ce va fi de aci înainte este limpede. Recent, agenția „Associated Press“ a anunțat că președintele S.U.A. are de gînd să sporească ajutorul militar acordat Vietnamului de sud.

Este clar că S.U.A. au intenționează deloc să părăsească „pustietatea“ sudvietnameză. de care mi s-a plîns vecinul meu din avion. Ofițerașul american vorbea despre „datoria“ sa. Ce fel de datorie? Față de cine? Bineînțeles, nu față de poporul sudvietnamez.

I. Pocivalov